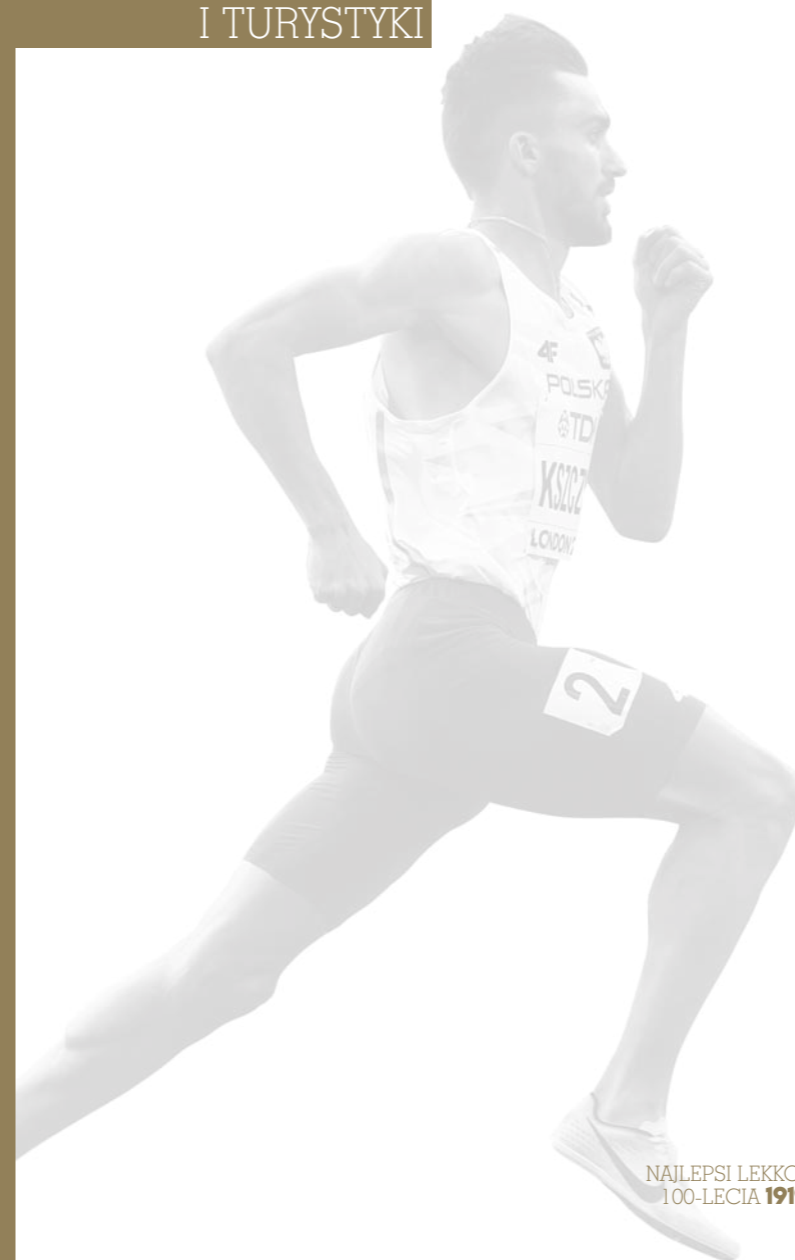

NAJLEPSI
LEKKOATLECI
100-LECIA
1919-2019

WITOLD BAŃKA
MINISTER SPORTU
I TURYSTYKI

Szanowni Państwo!

Sto lat temu w październiku 1919 roku powstało pierwsze stowarzyszenie sportowe w odrodzonej Ojczyźnie – Polski Związek Lekkiej Atletyki. W ciągu wieku rywalizujący pod jego auspicjami Biało-Czerwoni zdobyli 57 medali olimpijskich! To wiele kart bogatej historii, wielu wybitnych sportowców, wiele chwil które warto w tym miejscu przywołać.

Dwudziestolecie międzywojenne było czasem ważnych debiutów. To właśnie wtedy, zaledwie dziesięć lat po odzyskaniu niepodległości, pierwszy złoty medal igrzysk olimpijskich dla Polski zdobyła Halina Konopacka, która w 1928 roku w Amsterdamie pobiła rekord świata w rzucie dyskiem. Z ostatnich przed II wojną światową Igrzysk Olimpijskich w 1936 roku lekkoatleci wrócili z Berlina z trzema krążkami. Dobrą passę przerwał wybuch wojny, a polscy sportowcy nie wahali się, by stanąć do walki z okupantem. W tej grupie byli między innymi wspomniana Halina Konopacka, Maria Kwaśniewska, „król bieżni” Janusz Kusociński, bohater bitwy o Monte Cassino – średniodystansowiec i płotkarz kpt. Antoni Maszewski czy Eugeniusz Lokajski, oszczepnik, który przeszedł do historii jako fotograf dokumentujący losy Powstania Warszawskiego. Ich życiem był sport a wielką miłością wolna Polska!

Zaledwie dziesięć lat po II wojnie światowej za sprawą trenera Jana Mulaka Polska stała się lekkoatletyczną potęgą. W latach 50. i 60. ubiegłego wieku „cudowny zespół” Wunderteam odnosił spektakularne sukcesy, a „królowa sportu” cieszyła się ogromną popularnością wśród rodaków.

Nie sposób nie wspomnieć o Pierwszej Damie Polskiego Sportu, która swoją historię zaczęła pisać w 1964 roku podczas Igrzysk Olimpijskich w Tokio. Irena Szewińska – bo o niej mowa – wybitna lekkoatletka, stawiała na podium na czterech kolejnych igrzyskach olimpijskich zdobywając w sumie siedem krążków, w tym trzy złote, dwa srebrne i dwa brązowe. Jej sukcesy były i są źródłem inspiracji dla wielu sportowców.

W roku 100. rocznicy powstania Polskiego Związku Lekkiej Atletyki obserwujemy, jak tworzy się kolejny już w historii polskiego sportu „cudowny zespół”. Obecna kondycja polskiej „królowej sportu” pozwala nam z optymizmem patrzeć w przyszłość. W ostatnich latach Biało-Czerwoni znaleźli się w czołówce najlepszych drużyn w Europie i na świecie. Wierzymy, że dzięki naszym wspólnym wysiłkom następne pokolenia uzdolnionych lekkoatletów będą sięgać po kolejne trofea. Życzę, by nadchodzące lata obfitowały w biało-czerwone sukcesy na najważniejszych światowych arenach.

Z wyrazami szacunku

MINISTER SPORTU I TURYSTYKI
Witold Bańka

**HENRYK
OLSZEWSKI**
PREZES PZLA

Wszelkie jubileusze skłaniają do podsumowań i refleksji. Lekkoatletyka jako sport niezwykle wymierny wydaje się być łatwą dziedziną do takich działań. Bogactwo osiągnięć, jakim może poszczycić się Polski Związek Lekkiej Atletyki - świętujący w tym roku jubileusz 100-lecia - nie ułatwia jednak wyboru tych najlepszych z najlepszych.

Z inicjatywy Andrzeja Majkowskiego - honorowego prezesa PZLA - powstała zatem kapituła skupiająca najwybitniejszych znawców historii polskiej lekkoatletyki. Jej zadaniem było wskazanie tych najlepszych w poszczególnych konkurencjach. Wiem jak trudne zadanie zostało postawione przed członkami Kapituły. Jestem jednakże przekonany, że wywiązała się z niego wzorowo. Moim zdaniem wyniki prac odzwierciedlają realne osiągnięcia naszych sportowców na przestrzeni 100-letniej historii Polskiego Związku Lekkiej Atletyki.

Efektom działań Kapituły jest publikacja, którą trzymają Państwo w rękach. Prezentujemy w niej najbardziej zasłużone postacie naszej dyscypliny oraz przypominamy wiele historii związanych z Królową Sportu.

Życzę Państwu pełnej wzruszających wspomnień lektury.

PREZES PZLA
Henryk Olszewski

**ANDRZEJ
MAJKOWSKI**
PRZEWODNICZĄCY
KAPITUŁY,
PREZES PZLA
W LATACH
1969-1972

Plebiscyty, plebiscyty.
Już po raz czwarty organizujemy plebiscyt na wybór najlepszych lekkoatletów.

W pierwszym organizowanym w 1989 r. z okazji 70-lecia PZLA wybraliśmy najlepszą „siódemkę”. Lekkoatletami zostali: Elżbieta Krzesińska, Janusz Kusociński, Bronisław Malinowski, Józef Szmidt, Irena Szewińska, Stanisława Walasiewicz i Jacek Wszola.

W kolejnym plebiscycie, organizowanym przez „Kurier Polski”, najlepszych zawodników wybierali czytelnicy gazety. Wpłynęło 8,5 tysiąca odpowiedzi. Laureatów nagrodzono na gali w Hotelu Varsovia.

Lekkoatletów 90-lecia wybrała 45-osobowa kapituła. Na gali w PKOl tytuły najlepszych odebrali między innymi Ewa Kłobukowska, Józef Szmidt, Elżbieta Krzesińska, Irena Szewińska i Robert Korzeniowski. Wzruszające przemówienie wygłosił redaktor Bohdan Tomaszewski.

Lekkoatletów 100-lecia wybrała 53-osobowa Kapituła. Przedstawiła ona listy dziesięciu najlepszych zawodników z każdej konkurencji. Na listach tych uhonorowano 345 osób - 159 zawodniczek i 186 zawodników. Są wśród nich rekordziści świata i Europy, medaliści olimpijscy, medaliści mistrzostw świata i Europy, wielokrotni rekordziści Polski.

Czterokrotnie występowały na listach najlepszych: Irena Szewińska i Stanisława Walasiewicz. Wśród mężczyzn trzykrotnie mianowano długodystansowców Jerzego Chromika, Zdzisława Krzyszkowiaka i Bronisława Malinowskiego.

Wszystkim laureatom składam serdeczne gratulacje i podziękowania za ich wkład w rozwój polskiego sportu.

Zawodniczkom i zawodnikom życzę sukcesów na igrzyskach olimpijskich w Tokio.

Członkom Kapituły a w szczególności jej prezydium dziękuję za ogromny wkład pracy.

Polskiej lekkoatletyce życzę dalszych sukcesów w nadchodzącym drugim stuleciu.

PRZEWODNICZĄCY KAPITUŁY
PREZES PZLA W LATACH 1969-1972
Andrzej Majkowski

SKŁAD KAPITUŁY PLEBISCYTU NAJLEPSZYCH LEKKOATLETÓW 100-LECIA PZLA

OBCHODY 50-LECIA PZLA

PRZEWODNICZĄCY:

ANDRZEJ MAJKOWSKI

SEKRETARZ:

JANUSZ ROZUM

CZŁONKOWIE

PREZYDIUM:

LUDWIK BIEGAŃSKI
ZDZISŁAW BOBIATYŃSKI
DANIEL GRINBERG
MACIEJ PETRUCZENKO

SKŁAD KAPITUŁY:

1. BABIARZ PRZEMYSŁAW
2. BAŁA RAFAŁ
3. BARTOSIK ANDRZEJ
4. CHMARA SEBASTIAN
5. CHMIELEWSKI MICHAŁ
6. CHRABAŁOWSKI DARIUSZ
7. DUŃSKI WITOLD
8. DWORAK JAN
9. ISKRA JANUSZ
10. JĄGODZIŃSKI TOMASZ
11. JAŁOSZYŃSKI MACIEJ
12. JÓZWIK MAREK
13. KĄDZIELA TADEUSZ
14. KLEIBER MICHAŁ
15. KOCIŃSKI BOGDAN
16. KORZENIOWSKI ROBERT
17. KRAŚNICKI ANDRZEJ
18. KRAWIEC STANISŁAW
19. KRYNICKI JANUSZ
20. KRZESIŃSKI ADAM
21. LASOCKI ANDRZEJ
22. LENIARSKI RADOSŁAW
23. LEWANDOWSKI ANDRZEJ
24. ŁYZWIŃSKI TOMASZ
25. MAJEWSKI TOMASZ
26. MAKOMASKI ZBIGNIEW
27. NOWAK MARCIN
28. OLSZEWSKI HENRYK
29. OPIATOWSKI RYSZARD
30. PERSON ANDRZEJ
31. PIETKIEWICZ STEFAN
32. PIETREWICZ MARTA
33. RADIUK ANDRZEJ
34. RAWA KRZYSZTOF
35. ROSENGARTEN MARCIN
36. RUDZIŃSKI MAREK
37. SALAMONOWICZ LECH
38. SKUCHA JERZY
39. SOCHA ANDRZEJ
40. SOWIŃSKI WŁODZIMIERZ
41. URBAŚ HENRYK
42. WIDERA JAN
43. WIERZYŃSKI MACIEJ
44. WOLSZTYŃSKI KRZYSZTOF
45. WYSŁOCKI LESZEK
46. ZIEMIECKI JACEK
47. ZIMNY KAZIMIERZ

NAJLEPSZE LEKKOATLETKI 100-LECIA PZLA

MARIA KWAŚNIEWSKA-MALESZEWSKA

KOBIETY

Historia polskiej lekkoatletyki jest nierozzerwalnie związana z ptcią piękną. W 1928 roku to Halina Konopacka zdobyła dla Polski pierwszy złoty medal olimpijski, później sukcesy święciła Irena Szewińska. Dziś niewątpliwą podporą kadry jest rekordzistka świata w rzucie młotem Anita Włodarczyk.

100 M

1. EWA KŁOBUKOWSKA
2. IRENA KIRSZENSTEIN-SZEWIŃSKA
3. STANISŁAWA WALASIEWICZ
4. TERESA WIECZOREK-CIEPŁY
5. EWA WITKOWSKA-KASPRZYK
6. EWA SWOBODA
7. BARBARA LERCZAK-JANISZEWSKA-SOBOTTA
8. HALINA RICHTER-GÓRECKA-HERRMANN
9. ELŻBIETA ĆMOK-SZYROKA
10. DARIA ONYŚKO-KORCZYŃSKA

11.1 (RŚW.) / PRAGA 1965

Brązowa medalistka IO 1964 w Tokio; mistrzyni Europy (Budapeszt 1966); w 1965 rekordzistka świata (11.1); w 1964 rekordzistka Europy (11.3); dwukrotna zwyciężczyni rankingu „Track and Field News” (1965, 1966); w sztafecie 4 x 100 m - mistrzyni olimpijska (Tokio) i mistrzyni Europy (Budapeszt) oraz współrekordzistka świata

EWA KŁOBUKOWSKA

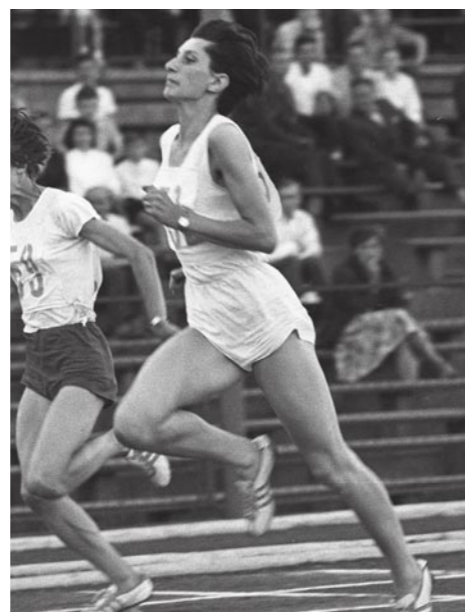
200 M

1. IRENA KIRSZENSTEIN-SZEWIŃSKA
2. BARBARA LERCZAK-JANISZEWSKA-SOBOTTA
3. EWA KŁOBUKOWSKA
4. STANISŁAWA WALASIEWICZ
5. EWA WITKOWSKA-KASPRZYK
6. ANNA KIEŁBASIŃSKA
7. MARIKA POPOWICZ-DRAPAŁA
8. OTYLIA TABACKA-KAŁUŻA
9. ZUZANNA RADECKA-PAKASZEWSKA
10. MONIKA BEJNAR

22.21 (RŚW.) / POCDAM 1974

Mistrzyni olimpijska (Meksyk 1968), wicemistrzyni (Tokio 1964), brązowa medalistka IO w Monachium; mistrzyni Europy (Budapeszt 1966, Rzym 1974), brązowa medalistka ME 1971 w Helsinkach; 3 rekordy świata przy ręcznym pomiarze (22.7, 22.7, 22.5) i jeden - przy elektronicznym (22.21); w rankingu „Track and Field News” najlepsza na 200 m w historii; czterokrotna triumfatorka Plebiscytu „Przeglądu Sportowego” na 10 najlepszych sportowców Polski (1965, 1966, 1974, 1976)

IRENA KIRSZENSTEIN-SZEWIŃSKA

800 M

1. JOLANTA JANUCHTA
2. JOANNA JÓZWIK
3. ANGELIKA CICHOCKA
4. ELŻBIETA SKOWROŃSKA-KATOLIK
5. LIDIA CHOJECKA
6. MAŁGORZATA KAPKOWSKA-RYDZ
7. DANUTA SOBIESKA-WIERZBOWSKA
8. BEATA SZULC-ZBIKOWSKA
9. KRYSZYNA SNOP-NOWAKOWSKA
10. ANNA ZAGÓRSKA-ROSTKOWSKA

1:56.95 / BUDAPESZT 1980

6. w IO w Moskwie; 3. w Pucharze Świata 1981 w Rzymie; 4. w ME 1982 w Atenach; halowa mistrzyni Europy 1980 (Sindelfingen), brązowa medalistka HME 1982 w Mediolanie; sześciokrotna mistrzyni Polski i dwukrotna halowa; od 39 lat rekordzistka Polski

JOLANTA JANUCHTA

400 M

1. IRENA KIRSZENSTEIN-SZEWIŃSKA
2. JUSTYNA ŚWIĘTY-ERSETIC
3. KRYSZYNA HRYNIEWICKA-KACPERCZYK
4. GRAŻYNA PROKOPEK-JANÁČEK
5. GENOWEFA NOWACZYK-BŁASZAK
6. MAŁGORZATA HOŁUB-KOWALIK
7. IGA BAUMGART-WITAN
8. DANUTA PIECYK
9. CELINA JESIONOWSKA-GERWIN
10. JANINA HASE-PIÓRKO

49.29 (RŚW.) / MONTREAL 1976

Mistrzyni olimpijska 1976, trzykrotna rekordzistka świata: 49.9 w 1974, 49.75 i 49.29 w 1976; brązowa medalistka ME 1978 w Pradze; pięciokrotna rekordzistka Polski (do niej należy aktualny od 43 lat rekord 49.28); mistrzyni Polski 1978; pierwsza w Pucharze Świata 1977 w Düsseldorfie; w sztafecie 4 x 400 m - 4. w ME 1974 w Rzymie, brązowy medal w ME 1978 w Pradze

IRENA KIRSZENSTEIN-SZEWIŃSKA

1500 M

1. LIDIA CHOJECKA
2. ANGELIKA CICHOCKA
3. SOFIA ENNAOUI
4. ANNA BUKIS
5. MAŁGORZATA KAPKOWSKA-RYDZ
6. ANNA JAKUBCZAK-PAWELEC
7. ANNA BRZEZIŃSKA
8. ZOFIA KOŁAKOWSKA-SIENNICKA
9. BRONISŁAWA DOBORZYŃSKA-LUDWICHOWSKA
10. RENATA PLIŚ

3:59.22 / OSLO 2000

Rekordzistka Polski; 5. w IO w Sydney, 6. w IO w Atenach; 5. w MŚ 2001 w Edmonton, 8. w MŚ 2007 w Osace, 7. w MŚ 2009 w Berlinie; 6. w ME 1998 w Budapeszcie, 5. w ME 2006 w Göteborgu; młodzieżowa mistrzyni Europy 1999 (Göteborg); halowa mistrzyni Europy 2007 (Birmingham), wicemistrzyni w 1998 w Walencji i w 2011 w Paryżu; brązowa medalistka halowych MŚ 1997 w Paryżu i 1999 w Maebashi; trzykrotna mistrzyni Polski

LIDIA CHOJECKA

BIEGI DŁUGIE

1. LIDIA CHOJECKA
2. WIOLETTA FRANKIEWICZ-JANOWSKA
3. JUSTYNA BĄK
4. WANDA PANFIL
5. BRONISŁAWA DOBORZYŃSKA-LUDWICHOWSKA
6. KAROLINA JARZYŃSKA-NADOLSKA
7. ANNA BRZEZIŃSKA
8. DOROTA GRUCA
9. KATARZYNA KOWALSKA
10. RENATA PYRR-KOKOWSKA

8:31.69 / 3000 M / BRUKSELA 2002
15:04.88 / 5000 M / BERLIN 2002
32:55.10 / 10 000 M / WARSZAWA 2007

Na 3000 m halowa mistrzyni Europy (Madryt 2005 i Birmingham 2007) oraz wicemistrzyni (Gandawa 2000 i Paryż 2011); brązowa medalistka halowych MŚ 2006 w Moskwie; druga w Pucharze Świata 2006 w Atenach jako reprezentantka Europy; aktualna rekordzistka Polski na 3000 i 5000 m; mistrzyni Polski na 10 000 m (2007) oraz na 5000 m (2011)

LIDIA CHOJECKA

MARATON

1. WANDA PANFIL
2. MAŁGORZATA SOBAŃSKA-MAŃKOWSKA
3. KAMILA GRADUS
4. RENATA PYRR-KOKOWSKA
5. DOROTA GRUCA
6. KAROLINA JARZYŃSKA-NADOLSKA
7. RENATA PENTLINOWSKA-WALENDZIAK
8. RENATA SOBIESIAK-PARADOWSKA
9. MONIKA DRYBULSKA-STEFANOWICZ
10. GRAŻYNA SYREK

2:24:18 / BOSTON 1991

Mistrzyni świata 1991 (Tokio); 22. w IO w Seulu i 22. w IO w Barcelonie; ma w gronie polskich maratonerek najwięcej prestiżowych zwycięstw, w 1990 wygrała bowiem maratony w Nagoi, Londynie (w 1989 druga w tym biegu) i Nowym Jorku, a w 1991 w Bostonie i Tokio. Zwycięzcy Plebiscytu „Przeglądu Sportowego” na 10 najlepszych sportowców Polski 1990 i 1991

WANDA PANFIL

80/100 M PRZEZ PŁOTKI

1. GRAŻYNA RABSZTYN
2. TERESA WIECZOREK-CIEPŁY
3. LUCYNA LANGER-KAŁEK
4. TERESA SUKNIWICZ-KLEIBER
5. ZOFIA FILIP-BIELCZYK
6. DANUTA STRASZYŃSKA-KOSSEK
7. TERESA GIERCZAK-NOWAK
8. MARIA ILWICKA-CHOJNACKA-PIĄTKOWSKA
9. AURELIA TRYWIAŃSKA-KOLLASCH
10. ELŻBIETA BEDNAREK-ŻEBROWSKA

12.36 (RŚW.) / 100 M PŁ / WARSZAWA 1980

5. w IO w Montrealu i Moskwie, 8. w Monachium; 8. w ME 1974 w Rzymie; pierwsza w Pucharze Świata 1977 w Düsseldorfie i w 1979 w Montrealu; w halowych ME: złoto w 1974 w Göteborgu, 1975 w Katowicach, 1976 w Monachium, srebro w 1978 w Mediolanie, w 1979 w Wiedniu i w 1980 w Sindelfingen oraz brąz w 1972 w Grenoble; dwukrotna rekordzistka świata na 100 m pł (12.48, 12.36) i czterokrotna rekordzistka świata na 50 m pł i 60 m pł w hali, 6 razy mistrzyni Polski na stadionie i 7 razy w hali

GRAŻYNA RABSZTYN

400 M PRZEZ PŁOTKI

1. ANNA OLIHWIERCZUK-JESIEŃ
2. KRYSZYNA HRYNIEWICKA-KACPERCZYK
3. GENOWEFA NOWACZYK-BŁASZAK
4. JOANNA LINKIEWICZ
5. DANUTA PIECYK
6. ELŻBIETA SKOWROŃSKA-KATOLIK
7. MAŁGORZATA PSKIT
8. TINA POLAK-MATUSIŃSKA
9. MONIKA WARNICKA
10. MARTA CHRUST-ROŻEJ

53.86 / OSAKA 2007

Brązowa medalistka MŚ 2007 w Osace; 4. w MŚ 2005 w Helsinkach; 5. w IO 2008 w Pekinie; brązowa medalistka ME 2002, 6. w ME 2006 w Göteborgu; zwyciężczyni w światowym finale IAAF w Stuttgarcie 2007; trzykrotna rekordzistka i siedmiokrotna mistrzyni Polski (w latach 1999-2012)

ANNA OLIHWIERCZUK-JESIEŃ

SKOK WZWYŻ

1. URSZULA KIELAN
2. JAROSŁAWA JÓZWIAKOWSKA-BIEDA
3. KAMILA STEPANIUK-LIĆWINKO
4. DANUTA BUŁKOWSKA
5. ELŻBIETA KRAWCZUK-TRYLIŃSKA
6. BEATA DROZD-HOŁUB
7. JUSTYNA KASPRZYCKA-PYRA
8. DONATA JANCEWICZ-WAWRZYŃIAK
9. DANUTA KONOWSKA-HOŁOWIŃSKA
10. ANNA KSOK-WIDAWSKA

1,95 / GRUDZIĄDZ 1980

Wicemistrzyni olimpijska z Moskwy 2000 (1,94); czterokrotna medalistka halowych mistrzostw Europy: brąz w 1978 w Mediolanie; srebro w 1979 w Wiedniu, brąz w 1980 w Sindelfingen, brąz w 1981 w Grenoble; 8-krotna rekordzistka Polski (od 1,87 w 1978 do 1,95 w 1980); dwukrotna mistrzyni i trzykrotna halowa mistrzyni Polski (w latach 1978-1981)

URSZULA KIELAN

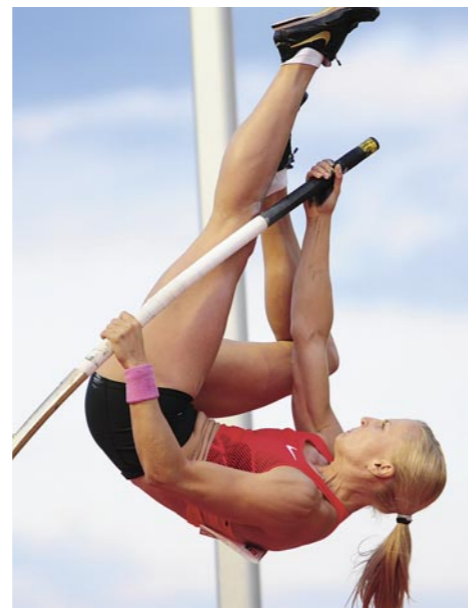
SKOK O TYCZCE

1. ANNA ROGOWSKA
2. MONIKA PYREK
3. JOANNA PIWOWARSKA
4. RÓŻA KASPRZAK
5. ANNA WIELGUS
6. KAMILA PRZYBYŁA
7. JUSTYNA ŚMIETANKA
8. PAULINA DĘBSKA
9. OLGA FRĄCKOWIAK
10. ANNA SKRZYŃSKA

4,85 / PARYŻ 2011

Mistrzyni świata (Berlin 2009); brązowa medalistka 10 w Atenach; ponadto w MŚ: 7. w 2003 w Paryżu, 6. w 2005 w Helsinkach, 8. w 2007 w Osace; srebro halowych MŚ (Moskwa 2006) i brąz (Doha 2010); w halowych ME: złoto (Paryż 2011), srebro (Madryt 2005 i Göteborg 2013) oraz brąz (2007 Birmingham); aktualna rekordzistka Polski (4,85); ośmiokrotna rekordzistka Polski na stadionie; czterokrotna mistrzyni i pięciokrotna halowa mistrzyni Polski (w latach 2007-2014)

ANNA ROGOWSKA

SKOK W DAL

1. ELŻBIETA DUŃSKA-KRZESIŃSKA
2. IRENA KIRSZENSTEIN-SZEWIŃSKA
3. AGATA JAROSZEK-KARCZMAREK
4. MIROŚLAWA SAŁACIŃSKA-SARNA
5. ANNA WŁODARCZYK
6. STANISŁAWA WALASIEWICZ
7. MAŁGORZATA TRYBAŃSKA-STROŃSKA
8. MARIA KUSION-BIBRO
9. JOLANTA BARTCZAK-SKRZYSZOWSKA
10. ANNA JAGACIAK-MICHALSKA

6,35 (RŚ) / BUDAPESZT 1956

Złota medalistka olimpijska (6,35 - wyrównany własny RŚ, Melbourne 1956); wicemistrzyni olimpijska w Rzymie; wicemistrzyni Europy (Belgrad 1962), brązowa medalistka ME 1954 w Bernie; w latach 1952-1963 siedmiokrotna mistrzyni Polski; czterokrotna rekordzistka Polski. Zwycięzcy Plebiscytu „Przeglądu Sportowego” na 10 najlepszych sportowców Polski 1956

**ELŻBIETA DUŃSKA
-KRZESIŃSKA**

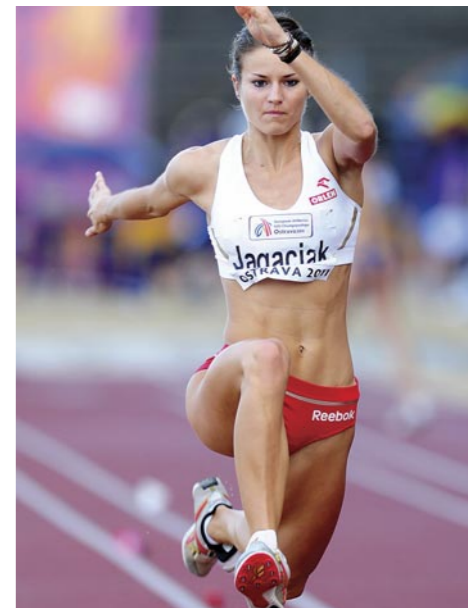
TRÓJSKOK

1. ANNA JAGACIAK-MICHALSKA
2. MAŁGORZATA TRYBAŃSKA-STROŃSKA
3. URSZULA WŁODARCZYK
4. LILIANA ZAGACKA
5. AGNIESZKA STAŃCZYK
6. ILONA PAZOŁA
7. ANETA SADACH
8. JOANNA SKIBIŃSKA
9. ANNA ZYCH-STARZAK
10. MARTYNA BIELAWSKA

14,33 / AMSTERDAM 2016

Dwukrotna medalistka Uniwersjady: srebro w 2013 w Kazaniu i brąz w 2015 w Gwangju; szósta w mistrzostwach świata w 2017 w Londynie; czwarta w ME w 2016 w Amsterdamie; czwarta w halowych ME w 2017 w Belgradzie; brązowa medalistka młodzieżowych ME w 2011 w Ostrawie; pięciokrotna mistrzyni i siedmiokrotna halowa mistrzyni Polski (w latach 2012-2018)

**ANNA JAGACIAK
-MICHALSKA**

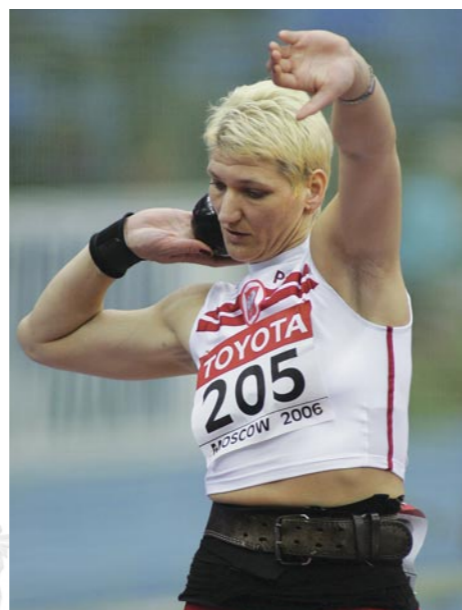
PCHNIĘCIE KULĄ

1. KRYSZYNA DANILCZYK-ZABAWSKA
2. LUDWIKA DOBROWOLSKA-CHEWIŃSKA
3. PAULINA GUBA
4. WANDA FLAKOWICZ
5. JADWIGA WAJS-MARCINKIEWICZ
6. HALINA KONOPACKA-MATUSZEWSKA
7. JADWIGA KOWALCZUK-KONIK-KLIMAJ
8. KATARZYNA ŻAKOWICZ
9. KLAUDIA KARDASZ
10. MAGDALENA BREGULANKA

19,42 / LYON 1992

Halowa wicemistrzyni świata (Maebashi 1999), halowa wicemistrzyni Europy 2005 (Madryt). W IO: 10. w Barcelonie, 5. w Sydney, 6. w Atenach; w MS: 12. w 1991 w Tokio, 8. w 1997 w Atenach, 8. w 1999 w Sewilli, 10. w 2001 w Edmontonie, 6. w 2003 w Paryżu; w ME: 9. w 1994 w Helsinkach, 11. w 1998 w Budapeszcie, 7. w 2002 w Monachium, 9. w 2006 w Göteborgu. W hali: MS - Sewilla 1991 - 11., Paryż 1997 - 9., Lizbona 2001 - 8., Budapeszt 2004 - 4., Moskwa 2006 - 11.; ME - Paryż 1994 - 6., Walencja 1998 - 4., Gandawa 2000 - 5.; 31-krotna mistrzyni Polski (w tym 15 tytułów w hali)

KRYSZYNA DANILCZYK-ZABAWSKA

RZUT DYSKIEM

1. HALINA KONOPACKA
2. JADWIGA WAJS-MARCINKIEWICZ
3. RENATA KATEWICZ
4. ŻANETA GLANC
5. JOANNA WIŚNIEWSKA
6. GENOWEFA KOBIELSKA-CEJZIK
7. KAZIMIERA SOBOCIŃSKA-RYKOWSKA
8. WIOLETTA POTĘPA
9. HELENA KOZŁOWSKA-DMOWSKA
10. KRYSZYNA NADOLNA

39,62 (RŚW.) / AMSTERDAM 1928

Mistrzyni olimpijska 1928; 3 oficjalne rekordy świata (z nieoficjalnymi 6), trzykrotna rekordzistka świata oburącz: 64,60, 65,38, 66,48; mistrzyni świata (Göteborg 1926, Praga 1930); mistrzyni Polski 1924-1928 i 1930-1931; siedmiokrotna rekordzistka Polski. Zwycięzcy Plebiscytu „Przeglądu Sportowego” na 10 najlepszych sportowców Polski 1927 i 1928

HALINA KONOPACKA

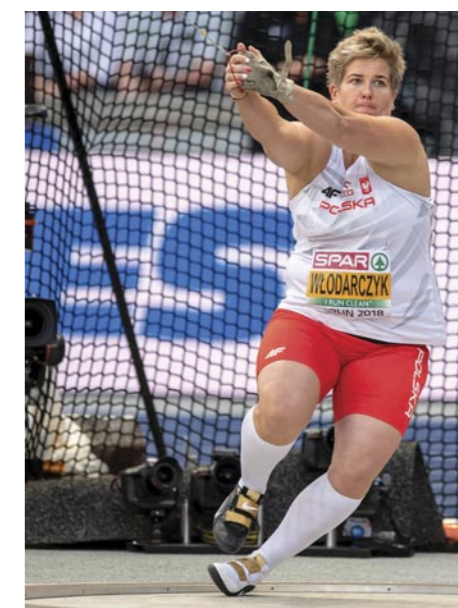
RZUT MŁOTEM

1. ANITA WŁODARCZYK
2. KAMIŁA SKOLIMOWSKA
3. JOANNA FIODOROW
4. MALWINA KOPRON
5. AGNIESZKA POGROSZEWSKA
6. KATARZYNA FURMANEK
7. KATARZYNA KITA
8. JOLANTA BORAWSKA
9. MAŁGORZATA ZADURA
10. MALWINA WOJTULEWICZ-SOBIERAJSKA

82,98 (RŚW.) / WARSZAWA 2016

Dwukrotna mistrzyni olimpijska: w 2012 w Londynie (77,60) i w 2016 w Rio de Janeiro (82,29); w IO: 2008 Pekin - czwarta; czterokrotna mistrzyni świata: 2009 Berlin (77,96), 2013 Moskwa (78,46), 2015 Pekin (80,85) i 2017 Londyn (77,90); czterokrotna mistrzyni Europy: 2012 Helsinki (74,29), 2014 Zurych (78,76), 2016 Amsterdam (78,14) i 2018 Berlin (78,94) oraz 2010 Barcelona - brąz (73,56); sześciokrotna rekordzistka świata: 77,96 (2009 Berlin), 78,30 (2010 Bydgoszcz), 79,58 (2014 Berlin), 81,08 (2015 Cetniewo), 82,29 (2016 Rio de Janeiro) i 82,98 (2016 Warszawa); dziewięciokrotna mistrzyni Polski (w latach 2009-2018), Zwycięzcy Plebiscytu „Przeglądu Sportowego” na 10 najlepszych sportowców w 2016 r.

ANITA WŁODARCZYK

RZUT OSZCZEPEM

1. MARIA KWAŚNIEWSKA-MALESZEWSKA
2. DANIELA JAWORSKA
3. MARIA ANDREJCZYK
4. EWA GRZYIECKA
5. URSZULA FIGWER
6. GENOWEFA OLEJARZ-PATLA
7. BARBARA MADEJCZYK
8. FELICJA KINDER
9. BERNADETTA BLECHACZ
10. MARIA CIACH-MICHALAK

44,03 / CZELADŹ 1936

Brązowa medalistka IO 1936 w Berlinie; 4. w Światowych Igrzyskach Kobiet 1934 w Londynie; 6. w ME 1946 w Oslo; sześciokrotna mistrzyni Polski (w latach 1931-1946), pięciokrotna rekordzistka Polski (od 39,61 w 1934 r. do 44,03 w 1936 r. - rekord przetrwał prawie 16 lat)

MARIA KWAŚNIEWSKA-MALESZEWSKA

5/7-BÓJ

1. URSZULA WŁODARCZYK
2. KAROLINA TYMIŃSKA
3. MAŁGORZATA GUZOWSKA-NOWAK
4. KAMILA CHUDZIK
5. MARIA KAMROWSKA-NOWAK
6. STANISŁAWA WALASIEWICZ
7. MARIA KUSION-BIBRO
8. ELŻBIETA DUŃSKA-KRZESIŃSKA
9. MAGDALENA SZCZEPAŃSKA
10. ADRIANNA SUŁEK

6542 PKT / SIEDMIÓBÓJ / ATENY 1997

Siedmiobój, IO: Barcelona 1992 - 8., Atlanta 1996 - 4., Sydney 2000 - 4.; MŚ: Tokio 1991 - 6., Stuttgart 1993 - 5., Göteborg 1995 - 9., Ateny 1997 - 4., Sewilla 1999 - 7.; ME: Helsinki 1994 - brąz, Budapeszt 1998 - srebro. Pięciobój halowy, MŚ: Toronto 1993 - srebro, Paryż 1997 - 4., Maebashi 1999 - brąz, Lizbona 2001 - 8.; ME: Genua 1992 - brąz, Paryż 1994 - brąz, Sztokholm 1996 - srebro, Walencja 1998 - złoto, Gandawa 2000 - brąz; siedmiokrotna mistrzyni Polski na stadionie i czterokrotna w hali; rekordzistka Polski w halowym pięcioboju - 4808 pkt (Walencja 1998)

URSZULA WŁODARCZYK

CHÓD SPORTOWY

1. KATARZYNA RADTKE-SCHEWE
2. SYLWIA KORZENIOWSKA
3. AGNIESZKA DYGACZ
4. PAULINA BUZIAK-ŚMIATACZ
5. AGNIESZKA ELLWARD
6. BEATA JANASZEK-ORNOCH
7. BEATA KACZMARSKA
8. KAZIMIERA MRÓZ-MOSIO
9. KATARZYNA KWOKA-BURGHARDT
10. AGNIESZKA SZWARNOG-YAROKHAU

42:17 / 10 KM / EISENHÜTTENSTADT 1996

1:31:26 / 20 KM / MEZIDON 1999

Na 20 km - 5. w MŚ 1999 w Sewilli; na 10 km - 7. w IO w Atlancie; 11. w IO w Barcelonie; 6. w MŚ 1993 w Stuttgarcie; 12. w MŚ 1991 w Tokio; 6. w ME 1998 w Budapeszcie; była rekordzistka Polski na 20 km; 18 tytułów mistrzyni Polski w sezonie letnim i dwa w hali

KATARZYNA RADTKE-SCHEWE

 polanik[®]
pomagamy zwyciężać

Tomasz Majewski

Mistrz Olimpijski
srebrny medalista Mistrzostw Świata
Mistrz Europy
Rekordzista Polski

Zobacz Old School
by Tomasz Majewski
na www.polanik.com

Kompleksowo wyposażamy stadiony lekkoatletyczne

Polanik partnerem i dostawcą sprzętu dla Polskiego Związku Lekkiej Atletyki

MĘŻCZYŹNI

Od bohatera bieżni po heroicznego obrońcę Warszawy - taką drogę przebył znamienity długodystansowiec Janusz Kusociński. Tworzy on do dziś mit herosa przedwojennej lekkoatletyki. W kolejnych latach Jego następcy godnie bronili biało-czerwonych barw dumnie występując na stadionach świata z orzełkiem na piersi.

100 M

1. MARIAN WORONIN
2. WIESŁAW MANIAK
3. MARIAN FOIK
4. ZENON NOWOSZ
5. ZENON LICZNERSKI
6. LESZEK DUNECKI
7. MARIAN DUDZIAK
8. EMIL KISZKA
9. ANDRZEJ ZIELIŃSKI
10. BERNARD ZASŁONA

10.00 (RE) / WARSZAWA 1984

7. w IO 1980 w Moskwie; brąz w ME 1982 w Atenach; w sztafecie 4 x 100 m: srebro w IO w Moskwie, 4. w IO w Montrealu oraz złoto w ME 1978 w Pradze, 5. w ME 1982 w Atenach; trzykrotny zwycięzca w finale Pucharu Europy; w 1984 ustanowił rekord Europy 10.00, pozostający do dzisiaj rekordem Polski; ośmiokrotny mistrz Polski

MARIAN WORONIN

**NAJLEPSI
LEKKOATLECI
100-LECIA
PZLA**

200 M

1. MARIAN FOIK
2. MARCIN URBAŚ
3. MARIAN DUDZIAK
4. LESZEK DUNECKI
5. MARIAN WORONIN
6. JAN WERNER
7. ZENON NOWOSZ
8. ZDOBYSŁAW STAWCZYK
9. BOGDAN GRZEJSZCZAK
10. MARCIN JĘDRUSIŃSKI

20.6 / ŁÓDŹ 1960
(ELEKTR. 20.83, TOKIO 1964)

4. w IO w Rzymie (20.90), 6. w IO w Tokio (20.83); wicemistrz Europy (Belgrad 1962 - 20.8); mistrz Polski 1955, 1958, 1959, 1961, 1963, 1964; rekordzista Polski (21.0, 20.9, 20.6); zwyciężył na 200 m w meczu USA - Polska w Chicago (1962), pokonując najszybszego na świecie Paula Draytona

MARIAN FOIK

400 M

1. ANDRZEJ BADEŃSKI
2. JAN WERNER
3. ROBERT MAĆKOWIAK
4. TOMASZ CZUBAK
5. STANISŁAW GRĘDZIŃSKI
6. STANISŁAW SWATOWSKI
7. RYSZARD PODLAS
8. MAREK PLAWGO
9. PIOTR HACZEK
10. RAFAŁ OMELKO

45.42 / MEKSYK 1968

Brązowy medalista IO w Tokio (45.64), 7. w IO w Meksyku (45.42), wicemistrz Europy (Budapeszt 1966), 6. w ME w Belgradzie (1962) i w Atenach (1969); mistrz Polski 1962-1965 oraz 1967, rekordzista Polski (45.9, 45.7, 45.6, 45.4, 45.42); w Europejskich Igrzyskach Halowych i HME: złoty medalista 1968 (Madryt) i 1971 (Sofia), srebrny w 1970 (Wiedeń); w sztafecie 4 x 400 m: 6. w IO w Tokio, 4. w Meksyku (rek. Europy), 5. w Monachium; mistrz Europy - Budapeszt 1966, wicemistrz - Helsinki 1971

ANDRZEJ BADEŃSKI

800 M

1. ADAM KSZCZOT
2. MARCIN LEWANDOWSKI
3. PAWEŁ CZAPIEWSKI
4. ZBIGNIEW MAKOMASKI
5. KAZIMIERZ KUCHARSKI
6. RYSZARD OSTROWSKI
7. PIOTR PIEKARSKI
8. ANDRZEJ KUPCZYK
9. STEFAN LEWANDOWSKI
10. ARTUR KUCIAPSKI

1:43.30 / RIETI 2011

Dwukrotny wicemistrz świata z Pekinu 2015 i Londynu 2017; trzykrotny medalista halowych mistrzostw świata: brąz - 2012 Doha, srebro - 2014 Sopot i złoto - 2018 Birmingham; trzykrotny mistrz Europy: 2014 Zurych, 2016 Amsterdam i 2018 Berlin oraz brąz - 2010 Barcelona; trzykrotny halowy mistrz Europy: 2011 Paryż, 2013 Göteborg i 2017 Belgrad; dwukrotny młodzieżowy mistrz Europy: 2009 Kowno i 2011 Ostrawa; pięciokrotny mistrz i sześciokrotny halowy mistrz Polski (w latach 2009-2018)

ADAM KSZCZOT

1500 M

1. MARCIN LEWANDOWSKI
2. HENRYK SZORDYKOWSKI
3. WITOLD BARAN
4. STEFAN LEWANDOWSKI
5. ZBIGNIEW ORYWAŁ
6. STANISŁAW PETKIEWICZ
7. MIROŚLAW ŻERKOWSKI
8. ARTUR OSTROWSKI
9. JANUSZ KUSOCIŃSKI
10. BARTOSZ NOWICKI

3:31.46 / DOHA 2019

Brązowy medalista mistrzostw świata 2019 Doha; halowy wicemistrz świata 2018 Birmingham; wicemistrz Europy 2018 Berlin; dwukrotny halowy mistrz Europy: 2017 Belgrad i 2019 Glasgow; dwukrotny zwycięzca w drużynowych mistrzostwach Europy: 2017 Lille i 2019 Bydgoszcz; rekordzista Polski (3:31.46 w 2019); pięciokrotny mistrz i dwukrotny halowy mistrz Polski (w latach 2008-2018)

MARCIN LEWANDOWSKI

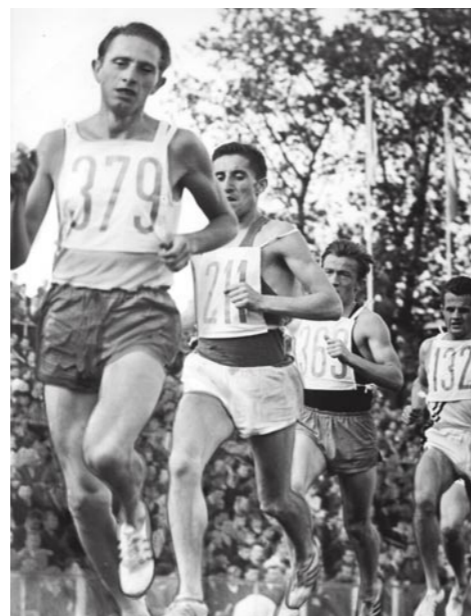
3000/5000 M

1. KAZIMIERZ ZIMNY
2. ZDZISŁAW KRZYSZKOWIAK
3. JANUSZ KUSOCIŃSKI
4. BRONISŁAW MALINOWSKI
5. JERZY CHROMIK
6. JÓZEF NOJI
7. STANISŁAW PETKIEWICZ
8. LECH BOGUSZEWICZ
9. WITOLD BARAN
10. SŁAWOMIR MAJUSIAK

13:44.4 / BERLIN 1959

Brązowy medalista olimpijski (Rzym 1960); wicemistrz Europy (Sztokholm 1958, Belgrad 1962); ustanowił jeden rekord Polski (13:44.4), zdobywając trzykrotnie tytuł mistrza kraju; pierwsze miejsce w rankingu „Track and Field News” w 1959 r.

KAZIMIERZ ZIMNY

10.000 M

1. JANUSZ KUSOCIŃSKI
2. ZDZISŁAW KRZYSZKOWIAK
3. JERZY CHROMIK
4. JERZY KOWOL
5. BRONISŁAW MALINOWSKI
6. STANISŁAW OŻÓG
7. KAZIMIERZ ZIMNY
8. RYSZARD KOPIJASZ
9. EDWARD STAWIARZ
10. EDWARD MLECZKO

30:11.4 / LOS ANGELES 1932

Mistrz olimpijski 1932; trzykrotny rekordzista Polski; mistrz Polski 1939. Zwycięzca Plebiscytu „Przeglądu Sportowego” na 10 najlepszych sportowców Polski 1931. Najlepszy lekkoatleta Polski okresu międzywojennego.

JANUSZ KUSOCIŃSKI

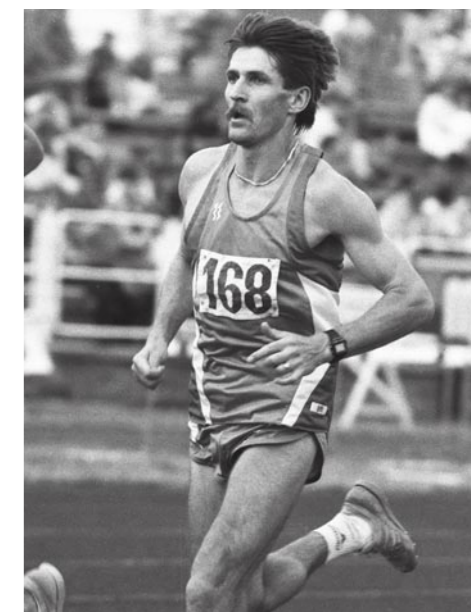
MARATON

1. JAN HURUK
2. HENRYK SZOST
3. ANTONI NIEMCZAK
4. YARED SHEGUMO
5. RYSZARD MARCZAK
6. GRZEGORZ GAJDUS
7. LESZEK BEBŁO
8. KAZIMIERZ ORZEŁ
9. ZDZISŁAW BOGUSZ
10. WIESŁAW PERSZKE

2:10:07 / LONDYN 1992

7. w IO 1992 w Barcelonie; 4. w MŚ 1991 (Tokio); 2. w maratonie londyńskim 1992; brązowy medalista pucharu świata w maratonie (1991 Londyn) indywidualnie i w drużynie; rekordzista Polski (2:10:16, Wiedeń 1990); w rankingu „Track and Field News”: 3. (1991) i 5. (1992)

JAN HURUK

3000 M

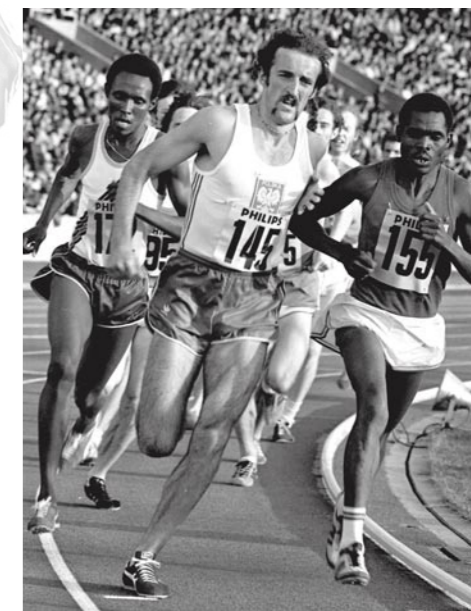
Z PRZESZKODAMI

1. BRONISŁAW MALINOWSKI
2. ZDZISŁAW KRZYSZKOWIAK
3. JERZY CHROMIK
4. BOGUSŁAW MAMIŃSKI
5. KAZIMIERZ MARANDA
6. KRYSZTIAN ZALEWSKI
7. RAFAŁ WÓJCIK
8. KRZYSZTOF WESOŁOWSKI
9. TOMASZ SZYMKOWIAK
10. MIROSŁAW ŻERKOWSKI

8:09.11 / MONTREAL 1976

Mistrz olimpijski (Moskwa 1980), wicemistrz olimpijski (Montreal 1976), 4. w IO 1972 (Monachium); dwukrotny mistrz Europy (Rzym 1974, Praga 1978), były współrekordzista Europy (8:22.2, Warszawa 1972); mistrz Europy juniorów (1970 Paryż); dziesięciokrotny rekordzista Polski, którym pozostaje do dziś (już 33 lata); czterokrotny mistrz Polski

BRONISŁAW MALINOWSKI

110 M PRZEZ PŁOTKI

1. MIROŚLAW WODZYŃSKI
2. LESZEK WODZYŃSKI
3. ARTUR NOGA
4. JAN PUSTY
5. ARTUR KOHUTEK
6. ROMUALD GIEGIEL
7. TOMASZ ŚCIGACZEWSKI
8. MAREK JÓŻWIK
9. TOMASZ NAGÓRKA
10. DAMIAN CZYKIER

13.55 / WARSZAWA 1975

Wicemistrz Europy - Rzym 1974 (8. w ME 1971 w Helsinkach); halowy wicemistrz Europy na 60 m pł (6. w HME 1972 w Grenoble, 4. w 1973 w Rotterdamie, 5. w 1975 w Katowicach); siedmiokrotny rekordzista Polski, mistrz Polski 1974

MIROŚLAW WODZYŃSKI

400 M PRZEZ PŁOTKI

1. MAREK PLAWGO
2. PAWEŁ JANUSZEWSKI
3. PATRYK DOBEK
4. RYSZARD SZPARAK
5. STEFAN KOSTRZEWSKI
6. JERZY HEWELT
7. JERZY PIETRZYK
8. TADEUSZ KULCZYCKI
9. JANUSZ KOTLIŃSKI
10. EDWARD BUGAŁA

48.12 / OSAKA 2007

Brązowy medalista MŚ 2007 w Osace na 400 m pł i w sztafecie 4 x 400 m; 6. w IO w Atenach (2004) i Pekinie (2008); wicemistrz Europy na 400 m pł (Göteborg 2006); zwycięzca światowego finału IAAF 2007 (Stuttgart); młodzieżowy mistrz Europy 2003 (Bydgoszcz); mistrz świata juniorów 2000 (Santiago de Chile); rekordzista Polski (48.12); dziewięciokrotny mistrz Polski (w latach 2001-2012)

MAREK PLAWGO

SKOK WZWYŻ

1. JACEK WSZOŁA
2. ARTUR PARTYKA
3. EDWARD CZERNIK
4. SYLWESTER BEDNAREK
5. JANUSZ TRZEPIZUR
6. JERZY PŁAWCZYK
7. ALEKSANDER WALERIAŃCZYK
8. ZBIGNIEW LEWANDOWSKI
9. MICHAŁ BIENIEK
10. GRZEGORZ SPOŚÓB

2.35 / EBERSTADT 1980

Mistrz olimpijski (Montreal 1976), wicemistrz IO (Moskwa 1980); 5. w ME 1974 w Rzymie i 6. w ME 1978 w Pradze; rekordzista świata (2,35); rekordzista Europy (2,29); halowy mistrz Europy (San Sebastian 1977) i wicemistrz (Sindelfingen 1980); jedenastokrotny rekordzista (od 2,20 do 2,35) i dwudziestokrotny mistrz Polski (w tym 9 razy w hali)

JACEK WSZOŁA

SKOK O TYCZCE

1. WŁADYSŁAW KOZAKIEWICZ
2. TADEUSZ ŚLUSARSKI
3. PIOTR LISEK
4. PAWEŁ WOJCIECHOWSKI
5. WOJCIECH BUCIARSKI
6. ZENON WAŻNY
7. ROBERT SOBERA
8. WŁODZIMIERZ SOKOŁOWSKI
9. MIROŚLAW CHMARA
10. IAN KOLASA

5.78 / MOSKWA 1980

Mistrz olimpijski (Moskwa 1980 - złoto plus rekord świata 5,78); 8. w MŚ 1983 w Helsinkach; wicemistrz Europy 1974 (Rzym), 4. w ME 1978 w Pradze; halowy mistrz Europy 1977 (San Sebastian) i 1979 (Wiedeń); 3. w halowych ME 1975 w Katowicach i w 1982 w Mediolanie; dwukrotny rekordzista świata na stadionie (5,72 w 1980 w Mediolanie i 5,78 w 1980 w Moskwie); 1 rekord świata w hali (5,57 Toronto 1976); rekordzista Europy; ośmiokrotny rekordzista i siedmiokrotny mistrz Polski. 4-krotny zwycięzca rankingu „Track and Field News”; zwycięzca Plebisytu „Przeglądu Sportowego” na 10 najlepszych sportowców Polski 1980

WŁADYSŁAW KOZAKIEWICZ

SKOK W DAL

1. GRZEGORZ CYBULSKI
2. KAZIMIERZ KROPIDŁOWSKI
3. STANISŁAW JASKUŁKA
4. HENRYK GRABOWSKI
5. ANDRZEJ STALMACH
6. GRZEGORZ MARCINISZYN
7. STANISŁAW SZUDROWICZ
8. ZBIGNIEW IWAŃSKI
9. MARCIN STARZAK
10. EDWARD ADAMCZYK

8.27 / RZYM 1975

4. w ME 1978 w Pradze; 1. w Pucharze Europy 1975 w Nicei; brązowy medalista halowych ME 1973 w Rotterdamie (5. w halowych ME 1974 w Göteborgu i 6. w 1979 w Wiedniu); cztery tytuły mistrza Polski na stadionie i cztery w hali, trzykrotny rekordzista kraju na stadionie; jego wynik 8,27 przetrwał jako rekord kraju 26 lat; zwycięzca rankingu „Track & Field News” 1975

GRZEGORZ CYBULSKI

TRÓJSKOK

1. JÓZEF SZMIDT
2. ZDZISŁAW HOFFMANN
3. MICHAŁ JOACHIMOWSKI
4. RYSZARD MALCZERCZYK
5. JACEK PASTUSIŃSKI
6. JAN JASKÓLSKI
7. ANDRZEJ SONTAG
8. KAROL HOFFMANN
9. EUGENIUSZ BISKUPSKI
10. ZYGFRYD WEINBERG

17.03 / OLSZTYN 1960

Dwukrotny mistrz olimpijski (Rzym 1960, Tokio 1964), 7. na IO 1968 w Meksyku; dwukrotny mistrz Europy (Sztokholm 1958, Belgrad 1962); rekordzista świata (17,03 - Olsztyn 1960, jako pierwszy w historii skoczył ponad 17 m); siedmiokrotny rekordzista i dziesięciokrotny mistrz Polski. Dwukrotny triumfator Plebiscytu „Przeglądu Sportowego” na 10 najlepszych sportowców Polski (1960, 1964)

JÓZEF SZMIDT

PCHNIĘCIE KULĄ

1. TOMASZ MAJEWSKI
2. WŁADYSŁAW KOMAR
3. EDWARD SARUL
4. MICHAŁ HARATYK
5. ZYGMUNT HELJASZ
6. ALFRED SOSGÓRNIK
7. KONRAD BUKOWIECKI
8. HELMUT KRIEGER
9. MIECZYŚLAW ŁOMOWSKI
10. WITOLD GERUTTO

21.95 / SZTOKHOLM 2009

Dwukrotny mistrz olimpijski - w 2008 w Pekinie (21,51) i w 2012 w Londynie (21,89); w IO: Rio de Janeiro 2016 - szósty; wicemistrz świata - w 2009 w Berlinie (21,91); w MŚ: 2005 Helsinki - siódmy, 2007 Osaka - czwarty, 2011 Daegu - ósmy, 2013 Moskwa - szósty, 2015 Pekin - szósty; dwukrotny brązowy medalista halowych MŚ: 2008 Walencja i 2012 Sztambuł; mistrz Europy: 2010 Barcelona - złoto i 2014 Zurych - brąz; halowy mistrz Europy w 2009 w Turynie; rekordzista Polski (21,95 w 2009 w Sztokholmie); trzynastokrotny mistrz i ośmiokrotny halowy mistrz Polski (w latach 2002-2015)

TOMASZ MAJEWSKI

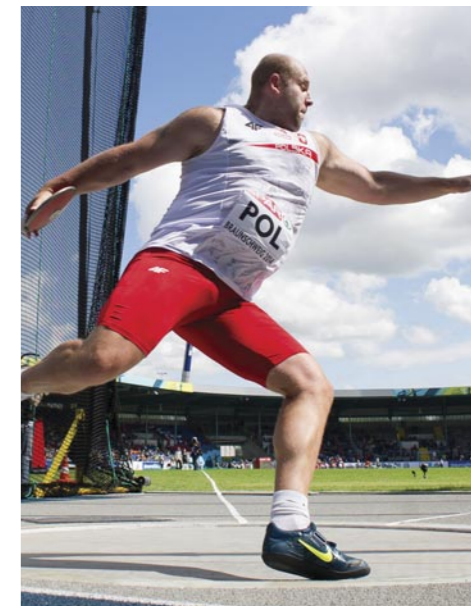
RZUT DYSKIEM

1. PIOTR MAŁACHOWSKI
2. EDMUND PIĄTKOWSKI
3. ROBERT URBANEK
4. ZENON BEGIER
5. DARIUSZ JUZYSZYN
6. STANISŁAW WOŁODKO
7. LECH GAJDZIŃSKI
8. ANDRZEJ KRAWCZYK
9. MIECZYŚLAW ŁOMOWSKI
10. OLGIERD STAŃSKI

71.84 / HENGELO 2013

Wicemistrz olimpijski z Pekinu 2008 (67,82) i Rio de Janeiro 2016 (67,55); mistrz świata z Pekinu 2008 (67,40) oraz wicemistrz z Berlina 2009 (69,15) i Moskwy 2013 (68,36); mistrz Europy z Barcelony 2010 i Amsterdamu 2016; czterokrotny zwycięzca klasyfikacji końcowej Diamentowej Ligi (2010, 2014-2016); młodzieżowy wicemistrz Europy (Erfurt 2005); dziewięciokrotny rekordzista Polski (od 66,21 w 2006 do 71,84 w 2013), dwunastokrotny mistrz Polski (w latach 2005-2018)

PIOTR MAŁACHOWSKI

RZUT MŁOTEM

1. SZYMON ZIÓLKOWSKI
2. PAWEŁ FAJDEK
3. TADEUSZ RUT
4. WOJCIECH NOWICKI
5. ZDZISŁAW KWAŚNY
6. OLGIERD CIEPŁY
7. IRENEUSZ GOLDA
8. MARIUSZ TOMASZEWSKI
9. MACIEJ PAŁYSZKO
10. WOJCIECH KONDRATOWICZ

83,38 M / EDMONTON 2001

Mistrz olimpijski 2000 (Sydney), 10. w IO w Atlancie, 5. w IO w Pekinie, 6. w IO w Londynie; mistrz świata 2001 (Edmonton) i dwukrotnie wicemistrz (2005 Helsinki i Berlin 2009); brązowy medalista mistrzostw Europy 2012 (Helsinki); sześciokrotny zwycięzca w Superlidze Pucharu Europy; mistrz świata juniorów (Lizbona 1994); mistrz Europy juniorów (Nyiregyhaza 1995); czternastokrotny mistrz Polski (w latach 1996-2013), jedenastokrotny rekordzista Polski

SZYMON ZIÓLKOWSKI

RZUT OSZCZEPEM

1. JANUSZ SIDŁO
2. WŁADYSŁAW NIKICIUK
3. PIOTR BIELCZYK
4. EUGENIUSZ LOKAJSKI
5. JAN KOPYTO
6. MARCIN KRUKOWSKI
7. DARIUSZ TRAFAS
8. ZBIGNIEW RADZIWNOWICZ
9. JÓZEF GŁOGOWSKI
10. MARIAN MACHOWINA

86,22 / MANTES-LA-JOLIE 1970

Rekordzista świata - 83,66 w 1956 w Mediolanie; pierwszy w Europie rzucił ponad 80 m (80,15 w 1953 w Jenie); wicemistrz olimpijski (Melbourne 1956), 8. w IO w Rzymie, 4. w IO w Tokio, 7. w IO w Meksyku; mistrz Europy w 1954 w Bernie i 1958 w Sztokholmie, 7. w ME 1962 w Belgradzie, 7. w ME 1966 w Budapeszcie, brązowy medalista ME 1969 w Atenach; czternastokrotny mistrz Polski, zdobył 11 kolejnych tytułów w latach 1951-1961; pięciokrotny rekordzista Polski; w klasyfikacji „Track and Field News” Sidło zajmuje pierwsze miejsce w gronie przedstawicieli wszystkich konkurencji, bo przez 20 lat pozostawał w dziesiątce najlepszych na świecie. Zwycięzca Plebiscytu „Przeglądu Sportowego” na 10 najlepszych sportowców Polski 1954 i 1955

JANUSZ SIDŁO

10-BÓJ

1. RYSZARD KATUS
2. RYSZARD SKOWRONEK
3. SEBASTIAN CHMARA
4. WITOLD GERUTTO
5. TADEUSZ JANCZENKO
6. ANTONI CEJZIK
7. JERZY PŁAWCZYK
8. DARIUSZ LUDWIG
9. EDWARD ADAMCZYK
10. JERZY DETKO

7997 PKT / SPAŁA 1976

Brązowy medalista IO 1972 w Monachium; 12. w Montrealu; 5. w ME 1974 w Rzymie, 14. w ME 1971 w Helsinkach; 3. w Pucharze Europy 1975 w Bydgoszczy; członek reprezentacji Polski, która w 1973 zdobyła Puchar Europy (Bonn 1973); jedenastokrotny medalista mistrzostw Polski (w tym trzykrotny mistrz)

RYSZARD KATUS

CHÓD SPORTOWY

1. ROBERT KORZENIOWSKI
2. GRZEGORZ SUDOŁ
3. JAN ORNOCH
4. TOMASZ LIPIEC
5. BOHDAN BUŁAKOWSKI
6. ROMAN MAGDZIARCZYK
7. RAFAŁ AUGUSTYN
8. ŁUKASZ NOWAK
9. STANISŁAW ROLA
10. RAFAŁ FEDACZYŃSKI

1:18:22 / 20 KM / HILDESHEIM 2000
3:36:03 (RŚW.) / 50 KM / PARYŻ 2003

Najlepszy na świecie w historii chodu sportowego. Czterokrotny mistrz olimpijski: Atlanta 1996 (50 km), Sydney 2000 (20 i 50 km), Ateny 2004 (50 km); trzykrotny mistrz świata na 50 km: Ateny 1997, Edmonton 2001, Paryż 2003; dwukrotny mistrz Europy na 50 km (Budapeszt 1998, Monachium 2002); rekordzista świata na 50 km; halowy wicemistrz świata na 5000 m (Toronto 1993); 7-krotny zwycięzca rankingu „Track and Field News”; dwukrotny zwycięzca Plebiscytu „Przeglądu Sportowego” na 10 najlepszych sportowców Polski (1998, 2000)

ROBERT KORZENIOWSKI

GRUPA SPORTOWA ORLEN

**PKN ORLEN od ponad dekady z dumą wspiera
najlepszych polskich lekkoatletów!**

POCZĄTKI POLSKIEJ LEKKOATLETYKI

JANUSZ KUSOCIŃSKI

Lekkoatletyka to jedna z najstarszych dyscyplin sportowych, uprawiana już od czasów antycznych. Była ważnym elementem programu starożytnych igrzysk olimpijskich.

W przyjmowanych za pierwsze, rozegranych w 776 r. p.n.e. Igrzyskach w Olimpii, rywalizowano w biegu na jeden stadion (dromos), a w kolejnych stuleciach także w skoku w dal i rzucie dyskiem, wchodzącym w skład pięcioboju (pentatlon) oraz biegach średnich (diaulos), długich (dolichos) i w pełnej zbroi hoplity. Pośród dołączających w różnych okresach do programu igrzysk takich dyscyplin jak: zapasy, walki na pięści czy wyścigi rydwanów, konkurencje lekkoatletyczne tradycyjnie pozostawały na czele wszystkich starożytnych rywalizacji olimpijskich.

Na ziemiach polskich konkurencje lekkoatletyczne, podobne do tych uprawianych obecnie, zaczęły pojawiać się już w średniowieczu. Bieg, marsz oraz rzucanie oszczepem były nieodzowną częścią doskonalenia rycerzy, giermków i paziów. W okresie oświecenia – wraz ze skokami – stały się one ważnym punktem rozkładu zajęć prestiżowych w tamtych czasach szkół, m.in. Collegium Nobilium i Szkoły Rycerskiej. Uprawianie takich form aktywności fizycznej zalecał także ówczesny program oświaty, uchwalony w 1783 roku przez Komisję Edukacji Narodowej.

Choć odtąd lekkoatletyka była cały czas obecna w życiu różnych stanów społeczeństwa polskiego, m.in. jako element zajęć w szkołach, wzrost jej popularności i intensywny rozwój nastąpił dopiero w drugiej połowie XIX w. Za polskie kolebki tej

dyscypliny uważane są Lwów i Kraków. W tym pierwszym mieście w 1867 roku powstało Towarzystwo Gimnastyczne „Sokół”, które urozmaicało swoje pokazy i układy gimnastyczne ćwiczeniami lekkoatletycznymi. Były to biegi, rzuty kamieniem oraz skoki w dal, wżwyż i o tyczce. W Krakowie zaś zabawy i gry ruchowe z elementami lekkoatletycznymi propagowano w powstałym w 1888 roku – z inicjatywy Henryka Jordana – Parku Miejskim.

W tych miastach na początku XX w. utworzono pierwsze kluby sportowe – LKS Pogoń i Czarni we Lwowie oraz Cracovia i Wisła w Krakowie. Skupiały się one głównie na piłce nożnej, posiadały jednak sekcje lekkoatletyczne. Co więcej, przy okazji meczów futbolowych, toczyła się także rywalizacja i w tej dyscyplinie. Pierwsze takie międzyklubowe zmagania lekkoatletyczne – pomiędzy Czarnymi Lwów a Cracovią – odbyły się 29 i 30 września 1906 roku.

Lekkoatletyka rozpowszechniała się nie tylko w zaborze austriackim. W zaborze pruskim uprawiano ją głównie we Wrocławiu i Poznaniu, w rosyjskim zaś w Warszawie (na Agrykoli) oraz w Łodzi (w parku Helenów).

Przed I wojną światową najlepsi lekkoatleci nie mogli reprezentować Polski w międzynarodowych zawodach, w tym wskrzeszonych w 1896 roku przez Francuza Pierre'a de Coubertina igrzyskach olimpijskich, państwo polskie bowiem oficjalnie nie istniało. Niektórzy dostali możliwość występu na Igrzyskach w Sztokholmie (1912) w barwach krajów zaborczych – Austrii i Rosji. Kilku zawodników z niej skorzystało, nie odnieśli jednak sukcesów.

POSIEDZENIE ZARZĄDU PZLA, LATA 30-TE

Przełom w rozwoju lekkoatletyki w Polsce nastąpił tuż po odzyskaniu niepodległości w 1918 roku. Podjęto wtedy próby instytucjonalizacji życia sportowego. Ich efektem było powstanie w 1919 roku Polskiego Komitetu Igrzysk Olimpijskich oraz czterech związków: lekkoatletycznego, wioślarskiego, piłkarskiego i narciarskiego. Organizacje te miały dbać nie tylko o rozwój i popularyzację tych dyscyplin, lecz także o sformułowanie jednolitych zasad oraz utworzenie i nadzór nad zawodami. Był to warunek niezbędny, by spełnić formalne wymagania umożliwiające start w igrzyskach olimpijskich.

POWSTANIE PZLA

Polski Związek Lekkiej Atletyki jest najstarszą organizacją sportową w niepodległej Polsce. Powstał 11 października 1919 roku w Krakowie. Nastąpiło to dzień przed utworzeniem Polskiego Komitetu Igrzysk Olimpijskich i dwa miesiące przed kolejnymi tego rodzaju federacjami – wioślarską, piłkarską oraz narciarską.

Założycielskie spotkanie odbyło się w siedzibie Towarzystwa Lekarskiego Krakowskiego przy ul. Radziwiłłowskiej 4. Wzięli w nim udział przedstawiciele klubów i towarzystw uprawiających lekkoatletykę z Warszawy, Krakowa, Łodzi i Lwowa. Sformułowano wówczas i zatwierdzono statut PZLA, powołano także pierwsze władze.

Na czele związku stanął Tadeusz Kuchar (1891-1966), uznany sportowiec i działacz. Uprawiał m.in. piłkę nożną, pływanie, hokej, łyżwiarstwo i narciarstwo, specjalizował się jednak w biegach długodystansowych.

Funkcję prezesa PZLA pełniło wiele znakomitych postaci, w tym w latach 1997-2009 Irena Szewińska (1946-2018). Trzykrotna mistrzyni olimpijska była jedyną w historii kobietą, która dostąpiła tego szczytu. Obecnie – od 2016 roku – związkiem kieruje Henryk Olszewski, trener kulomioty Tomasz Majewskiego, dwukrotnego złotego medalisty igrzysk (Pekin 2008, Londyn 2012).

Siedziba PZLA początkowo mieściła się we Lwowie, kolebce polskiej lekkoatletyki. Tam istniały bowiem najsilniejsze zespoły, skupiające najwybitniejszych w owych czasach zawodników i szkoleniowców. Miejscową gazetę „Sport” mianowano prasowym organem federacji, z czasem misję tę przejęły „Przegląd Sportowy” oraz „Stadion”. W 1921 roku zdecydowano się przenieść siedzibę do Warszawy, gdzie mieści się do dziś, od 2010 roku w kamienicy przy ul. Mysłowickiej 4 na Żoliborzu.

W uchwalonym w 1919 roku Statucie wśród najważniejszych powinności PZLA wyszczególniono wtedy m.in. rozpowszechnianie i nadzór nad rozwojem lekkoatletyki, opracowywanie i ustalanie przepisów oraz zasad rozgrywania zawodów, zatwierdzanie rekordów, a także reprezentowanie jego członków w kontaktach z innymi federacjami i organizacjami sportowymi.

Ponadto związek odpowiadał również, podobnie jak i w dzisiejszych czasach, za kształcenie trenerów, instruktorów i sędziów, opracowywanie planów szkoleniowych oraz organizację i nadzór nad zmaganiem lekkoatletycznymi, w tym mistrzostwami kraju i spotkaniami międzypaństwowymi.

Aby sprawnie i efektywnie wypełniać swoją misję popularyzacji lekkoatletyki w Polsce, utworzono związki okręgowe. W 1921 roku było ich siedem, a tuż przed wybuchem II wojny światowej w 1939 roku – 12. Obecnie funkcjonuje 16, po jednym w każdym z województw.

Już od samego początku w PZLA rozpoczęto starania o wstąpienie w szeregi Międzynarodowej Federacji Lekkoatletycznej (IAAF). Cel ten udało się zrealizować w maju 1921 roku. Cztery lata później związek dołączył także do Międzynarodowej Sportowej Federacji Kobiet (FSFI) walczącej o równouprawnienie w sporcie.

Obecnie lekkoatletyka to jedna z najpopularniejszych dyscyplin w Polsce, przynosząca sporo sukcesów na arenie międzynarodowej. Tylko w samych igrzyskach nasi reprezentanci wywalczyli 57 medali – 25 złotych, 18 srebrnych i 14 brązowych. Żadna inna dyscyplina nie może poszczycić się podobnymi sukcesami w tej imprezie.

TRUDNE POCZĄTKI

Jak to często ma miejsce w przypadku nowych organizacji, pierwsze lata działalności PZLA nie były łatwe. Związek skupił się wtedy przede wszystkim na rozpowszechnianiu lekkoatletyki poza głównymi jej ośrodkami – Lwowem, Krakowem, Warszawą, Poznaniem oraz Łodzią, a także na przygotowaniach do startu w Igrzyskach Olimpijskich w Antwerpii (1920). Pierwszy z celów udało się zrealizować. W 1921 roku istniało w Polsce 38 klubów, w których uprawiano lekkoatletykę, choć jeszcze w poprzednim było tylko 11. Przed wybuchem II wojny światowej ich liczba wzrosła do 238.

W 1920 roku zorganizowano pierwsze mistrzostwa Polski. Odbyły się we Lwowie na stadionie Pogoni, gdyż tylko tam – oraz w warszawskim parku Sobieskiego – były odpowiednie warunki, aby można było rozegrać wszystkie konkurencje lekkoatletyczne.

W zmaganiach, podobnie jak i w kolejnej ich edycji, uczestniczyli tylko mężczyźni. Były to jednocześnie kwalifikacje przedolimpijskie, a tytuł mistrzowski przyznano tylko tym, których rezultaty spełniały ustalone wcześniej minima upoważniające do występu w antwerpskich Igrzyskach. Zszczytu tego dostąpili reprezentanci Pogoni Lwów – Sławosław Szydłowski (rzut dyskiem i oszczepem), Wacław Kuchar (800 m), Kazimierz Cybulski (skok o tyczce) oraz zawodnik Polonii Warszawa Stanisław Sośnicki (bieg na 100 m). Ten ostatni triumfował indywidualnie aż w pięciu konkurencjach, także w skokach wzwyż z miejsca, w dal z miejsca oraz w trójskoku. Najwięcej medali – 24, z czego 10 stanowiły złote, wywalczyli zawodnicy Pogoni.

Choć lekkoatleci – podobnie jak i reprezentanci innych dyscyplin – szykowali się do startu w Igrzyskach w Antwerpii, ze względu na konflikt polsko-bolszewicki ostatecznie do Belgii nie pojechali. Wielu z nich zamiast rywalizować na sportowych arenach, walczyło w obronie ojczyzny. Olimpijski debiut biało-czerwoni zaliczyli w Paryżu (1924).

Kobiece mistrzostwa kraju po raz pierwszy rozegrano w 1922 roku. Podobnie jak rywalizacja mężczyzn w owym sezonie, odbyły się w Warszawie na przelocie września i października. Panie współzawodniczyły tylko w czterech, podczas gdy panowie aż w dwunastu konkurencjach. Trzy złote medale wywalczyła Bronisława Szmendziuk z Pogoni Lwów – na 60 m, w sztafecie 4x50 m oraz w skoku w dal.

Początkowo rywalizacje kobiet i mężczyzn zazwyczaj toczyły się w różnych miejscach, najczęściej również w innych terminach. Od 1950 roku rozgrywane są jednocześnie.

Rok 1922 to także debiut polskich lekkoatletów na światowej

arenie. W pierwszym meczu, a w zasadzie „trójmecz” rozegranym 5 i 6 sierpnia w Pradze, ulegli oni Czechosłowacji i Jugosławii. Rywalizowano w 17 konkurencjach, w których każde państwo wystawiło po dwóch reprezentantów.

Kobiety zmagania na światowych arenach zainaugurowały 9 października 1925 roku spotkaniem z Austrią na stadionie Wisty w Krakowie. Podobnie jak w przypadku mężczyzn debiut zakończył się porażką.

W 1924 roku nastąpił długo wyczekiwany pierwszy start olimpijski. Z liczącej 78 osób reprezentacji Polski 14 stanowili lekkoatleci. Nie odnieśli oni jednak żadnych sukcesów. Najlepiej spisał się Antoni Cejzik zajmując 11. miejsce w dziesięcioboju.

Cztery lata później w Amsterdamie było już zdecydowanie lepiej. Pierwsze trofeum w lekkoatletyce i to od razu z najcenniejszego kruszcu wywalczyła dyskobolka Halina Konopacka. Ustanowiła przy tym wynikiem 39,62 m rekord świata. Był to pierwszy złoty medal w historii polskich występów w IO. A należy dodać, że lekkoatletyczne zmagania kobiet rozegrano wtedy w imprezie pod auspicjami MKOl-u po raz pierwszy. Nastąpiło to po wielu latach starań.

Pierwszym mężczyzną, który wywalczył mistrzostwo olimpijskie w barwach Polski był także lekkoatleta – Janusz Kusociński. W 1932 roku w Los Angeles wygrał bieg na 10 000 m. Zawodnik Warszawianki był także wymieniany w gronie faworytów na połowę krótszym dystansie, jednak występ uniemożliwiły mu rany stóp, których nabawił się w zwycięskim wyścigu.

W USA medale wywalczyły także Stanisława Walasiewicz i Jadwiga Wajs. Ta pierwsza triumfowała na 100 m, druga została wicemistrzynią w rzucie dyskiem. Obie sięgnęły po laury w tych samych konkurencjach także na kolejnych Igrzyskach w Berlinie (1936). Walasiewicz zajęła wtedy jednak drugie, a Wajs trzecie miejsce. Na podium – na najniższym jego stopniu stanęła też Maria Kwaśniewska, medalistka w rzucie oszczepem.

Do wybuchu II wojny światowej lekkoatleci z Orłem na piersi zdobyli w igrzyskach siedem medali – trzy złote oraz po dwa srebrne i brązowe. Aż sześć z nich wywalczyły kobiety, co dowodzi, że to one stanowiły o sile krajowej lekkoatletyki w dwudziestoleciu międzywojennym. W tym okresie Polska zadebiutowała również w mistrzostwach Europy. Pierwsza impreza tej rangi, w której uczestniczyli tylko mężczyźni, odbyła się w Turynie w 1934 roku. Srebro wywalczył wtedy Janusz Kusociński na 5 000 m, a brąz Jerzy Pławczyk w dziesięcioboju. W kolejnej edycji ME (1938) polski dorobek był znacznie pokażniejszy – sześć trofeów. Była to głównie zastęga kobiet, które zdobyły pięć z nich. Cztery zapisała na swoim koncie Stanisława Walasiewicz – dwa złote na 100 i 200 m i tyle samo srebrnych w skoku w dal oraz w sztafecie 4x100 m. Brąz w wiedeńskiej imprezie wywalczyła z kolei Wanda Flakowicz (kula). Wśród mężczyzn, których rywalizacja toczyła się w Paryżu, najlepiej spisał się Witold Gerutto, drugi w dziesięcioboju.

Po trudnych początkach, na przełomie lat 20. i 30. poziom lekkoatletyki zaczął się podnosić, a sportowcy systematycznie poprawiając swoje wyniki odważnie pukali do bram światowej czołówki. Proces rozwoju przerwał jednak wybuch II wojny światowej i hitlerowska okupacja. Wielu wybitnych zawodników, w tym także lekkoatletów, którzy w okresie międzywojennym poprzez swoje osiągnięcia stawili Polskę na świecie, zdecydowało się wtedy zamienić sportowe stroje na mundury i walczyć w obronie ojczyzny. Dla wielu z nich skończyło się to tragicznie. Z rąk hitlerowców zginęli mistrz olimpijski na 10 000 m z Los Angeles Janusz Kusociński i Feliks Żuber (biegi średniodystansowe) rozstrzelani w Palmirach po wielu dniach tortur na Pawiaku, a także Antoni Cejzik (wielobój), Antoni Maszewski, Józef Noji (biegacze) i wielu innych. Wśród ofiar Powstania Warszawskiego figurują m.in. Eugeniusz Lokajski (oszczep) i Stanisław Sulikowski (biegi przez płotki). W Katyniu, z rąk Sowietów, śmierć ponieśli m.in. Józef Baran-Bilewski (dysk, kula) i Julian Gruner (oszczep, skok wzwyż). Wielu zawodników spędziło okres wojenny w stalagach i oflagach, gdzie zorganizowali niezwykłą sportową rywalizację przypominająca igrzyska. W 1940 roku jeńcy uczcili w ten sposób ideę olimpijską w Stalagu XIII A Langewasser koto Norymbergi oraz w 1944 w oflagach II C Woldenberg i II D Gross-Born.

Pierwsza polska mistrzyni olimpijska Halina Konopacka, żona ministra skarbu II Rzeczypospolitej Ignacego Matuszewskiego, w czasie wojny wraz z mężem wzięła udział w zakończonej sukcesem ewakuacji do Francji zasobów krajowego złota, aby uniknąć przejęcia ich przez hitlerowców. Była kierownicą jednej z ciężarówek transportujących majątek. Natomiast Maria Kwaśniewska w okresie okupacji, pracując jako pielęgniarka, uratowała życie wielu ludziom, m.in. pochodzenia żydowskiego, wydostając ich z obozu przejściowego w Pruszkowie i ukrywając w swoim domu. Przepustką do wolności było zdjęcie oszczepniczki z Adolfem Hitlerem zrobione po ceremonii dekoracji podczas Igrzysk w Berlinie (1936), pokazywane strażnikom w różnych trudnych sytuacjach.

Według statystyk PZLA w czasie wojny zginęło ok. 20 procent lekkoatletów z krajowej czołówki startujących w końcu lat 30. Wielu z tych co przeżyło, nie było już w stanie kontynuować kariery. Od razu po wojnie podjęto wprawdzie próby odbudowy świetności polskiej lekkoatletyki, był to jednak proces długotrwały.

ERA WUNDERTEAMU

Choć polscy lekkoatleci w drugiej połowie lat 40. XX w. występowali w zawodach zarówno krajowych jak i międzynarodowych, osłabieni trudami wojny nie byli w stanie od razu nawiązać równej walki ze światową czołówką i zdobywać trofea. Udało się to tylko Jadwidze Wajs, która wywalczyła brązowy medal w rzucie dyskiem w mistrzostwach Europy w Oslo (1946).

Zawodniczka z Pabianic otarła się o podium na Igrzyskach w Londynie (1948), ostatecznie jednak zajęła czwarte miejsce. W tej imprezie Polska wywalczyła tylko jeden medal – brąz Aleksiego Antkiewicza w boksie.

Wprawdzie powrót lekkoatletyki na właściwe tory po wojennym zastoju nastąpił dopiero w latach 50. XX w., to próby odbudowy dyscypliny podjęto już w 1945 roku. Wznowiono wtedy zawieszony na czas wojny mistrzostwa kraju. Organizowano kursy szkoleniowe, aby wykształcić trenerów, zaczęto budować nową i modernizować starą infrastrukturę. Działania te nie przyniosły jeszcze wymiernych korzyści na Igrzyskach w Helsinkach (1952), nastąpiło to jednak już w drugiej połowie tej dekady. Wtedy to narodził się Wunderteam, czyli grupa wspaniałych lekkoatletów, która w tym i następnym dziesięcioleciu zdobyła wiele laurów na krajowych i międzynarodowych arenach, bijąc wielokrotnie rekordy globu. Twórcą jej sukcesów był biegacz, specjalista od długich dystansów Jan Mulak (1914-2005), a pomagali mu m.in. Antoni Morończyk, Zygmunt Szelest i Jadwiga Wajs. O sile tej ekipy stanowili tacy sportowcy, jak m.in. Zdzisław Krzyszkowiak, Jerzy Chromik (obaj bieg na 3000 m z przeszkodami), Kazimierz Zimny (5000 m), Edmund Piątkowski (dysk), Józef Szmidt (trójskok), Janusz Sidło (oszczep), Tadeusz Rut (młot), Elżbieta Duńska-Krzesińska (skok w dal) czy Barbara Janiszewska (200 m).

Pierwszym przebitym potencjału drzemącego w tej grupie były Igrzyska w Melbourne (1956). Polska wywalczyła na nich dwa „lekkoatletyczne” medale - złoto Elżbiety Krzesińskiej w skoku w dal i srebro Janusza Sidły w oszczepie.

W latach 1956-1958 zespół Mulaka wygrał 14 kolejnych spotkań międzypaństwowych, a największą sławę przyniósł mu triumf nad reprezentacją Zachodnich Niemiec (NRF) w Stuttgarcie (1957). Właśnie wtedy, będąc pod wrażeniem siły i klasy biało-czerwonych, niemieccy dziennikarze po raz pierwszy określili ich mianem Wunderteamu.

Drugim niezwykle prestiżowym meczem, który rozstawił tę ekipę było starcie z USA w sierpniu 1958 roku. Dwudniowe zmagania na Stadionie Dziesięciolecia w Warszawie oglądało każdego dnia po 100 tys. widzów. Choć lepsi okazali się Amerykanie, to jednak Polacy pokazali się z bardzo dobrej strony. Odnieśli kilka spektakularnych zwycięstw – m.in. Zbigniewa Makomaskiego nad mistrzem olimpijskim z Melbourne Tomem Courtneyem na 800 m oraz podwójny i zdecydowany triumf Jerzego Chromika i Zdzisława Krzyszkowiaka na 3 000 m z przeszkodami. Ten pierwszy ustanowił wtedy rekord świata (8:32.0), a rezultat Krzyszkowiaka (8:33.6) także był lepszy od poprzedniego rekordu globu.

Spotkania z NRF i USA były demonstracją siły i potencjału zespołu oraz dowodem systematycznie rosnącego poziomu lekkoatletyki w Polsce. Potwierdziły to także rozgrywane nieco później mistrzostwa Europy w Sztokholmie. Biało-czerwoni wywalczyli wtedy 12 trofeów, w tym osiem złotych - najwięcej w historii ich występów w czempionacie Starego Kontynentu. To dało Polsce drugie miejsce w klasyfikacji medalowej, za Związkiem Radzieckim (35 medali). Po tytuły sięgnęli wtedy

Zdzisław Krzyszkowiak (5000 i 10000 m), Jerzy Chromik (3000 m z przeszkodami), Józef Szmidt (trójskok), Edmund Piątkowski (dysk), Tadeusz Rut (młot), Janusz Sidło (oszczep) oraz Barbara Janiszewska (200 m). W kolejnych edycjach ME – w Belgradzie (1962) i Budapeszcie (1966) Polacy wywalczyli odpowiednio 13 i rekordowe 15 medali.

O przynależności do światowej czołówki świadczą także sukcesy na igrzyskach, jakie polscy lekkoatleci odnosili szczególnie w latach 60. XX wieku. Najwięcej trofeów – osiem (po dwa złote i brązowe oraz cztery srebrne) wywalczyli w Tokio (1964). Jak dotąd nie udało im się tego wyczynu poprawić. Po tytuł mistrzowski w Japonii sięgnęli Józef Szmidt w trójskoku oraz sztafeta 4x100 m kobiet w składzie: Teresa Cieplý, Irena Kirszenstein, Halina Górecka, Ewa Kłobukowska. Ta druga zawodniczka zapisała wtedy na koncie także po dwa srebrne medale – na 200 m i w skoku w dal. Kłobukowska zaś zajęła trzecie miejsce na 100 m.

Tylko o jeden medal mniej polscy lekkoatleci wywalczyli na Igrzyskach w Rzymie (1960). Tam triumfowali Zdzisław Krzyszkowiak na 3000 m z przeszkodami oraz Józef Szmidt w trójskoku.

Członkowie Wunderteamu odnieśli także wiele zwycięstw w Memoriale Janusza Kusocińskiego – międzynarodowym miotyngu lekkoatletycznym rozgrywanym dla uczczenia pamięci pierwszego polskiego mistrza olimpijskiego w konkurencji mężczyzn, który zginął podczas wojny rozstrzelany przez hitlerowców. Pierwsza edycja odbyła się w Warszawie w 1954 roku, w 14. rocznicę jego tragicznej śmierci. Do roku złotego jubileuszu PZLA rozegrano ich 64. Wystąpiło w nich wielu znakomitych i utytułowanych lekkoatletów z kraju i ze świata.

Wunderteam, którego schyłek przypada na początek drugiej połowy lat 60. XX w., zapisał się wielkimi złotkami w historii polskiej lekkoatletyki. Jego członkowie w trzech igrzyskach (1956-1964) wywalczyli łącznie 17 medali, a w trzech edycjach ME (1958-1966) aż 40. Ustanowili również 13 rekordów świata (8 mężczyzn i 5 kobiety), 12 rekordów Europy oraz 414 rekordów kraju.

WZLOTY I UPADKI

Gdy zakończyła się era Wunderteamu w polskiej lekkoatletyce ponownie można było zaobserwować znamiona zastoju. Następcy „wspaniałego zespołu” nie od razu zdolali nawiązać do sukcesów poprzedników. Wpływ na taki stan miały w pewnym stopniu zmiany, jakie wtedy zaszły w dyscyplinie zarówno w kraju, jak i na świecie. W końcówce lat 60. i na początku 70. XX w. zaczęto m.in. rywalizować na tartanowych nawierzchniach. Początkowo sprawiało to kłopot wielu zawodnikom, którym ciężko było się do nich przystosować.

Po raz pierwszy nawierzchnia tego typu pojawiła się na

Igrzyskach w Meksyku (1968). W Polsce nastąpiło to dopiero rok później na stadionie Skry Warszawa, stąd biało-czerwoni nie byli więc do niej przyzwyczajeni. Wydaje się, że właśnie ten fakt mógł być przyczyną słabych wyników. Zdobyliśmy tylko dwa medale, które zapisała na swoim koncie Irena Szewińska – złoto na 200 i brąz na 100 m.

Zawodniczka Polonii Warszawa była największą gwiazdą polskiego sportu w drugiej połowie lat 60. oraz w latach 70. XX w. Łącznie wystąpiła na pięciu igrzyskach – w Tokio (1964), Meksyku (1968), Monachium (1972), Montrealu (1976) oraz Moskwie (1980). Zdobyła siedem medali, w tym trzy złote. Tylko raz – ze stolicy Związku Radzieckiego – wróciła do kraju bez medalu. Oprócz trofeów z Meksyku ma także na koncie złoty medal w sztafecie 4x100 m oraz dwa srebrne – na 200 m i w skoku w dal wywalczony w debiucie w Tokio, a także brązowy na 200 m w Monachium (1972) i złoty na 400 m w Montrealu (1976). Jej dorobek uzupełniają 10 medali mistrzostw Europy, w tym pięć złotych z lat 1966-1978 na 100 i 200 m, w sztafetach 4x100 i 4x400 m oraz w skoku w dal.

W latach 70. XX w. nastąpiło znaczne odmłodzenie polskiej reprezentacji lekkoatletycznej. Pojawili się nowe talenty, które w późniejszych latach godnie zastąpiły poprzedników. Byli to m.in. Grażyna Rabsztyń, Bronisław Malinowski i Tadeusz Ślusarski. Dwoje pierwszych, zanim trafiło do seniorskiej reprezentacji, odnosiło sukcesy w imprezach juniorskich. W 1970 roku w Paryżu triumfowali w mistrzostwach Europy zawodników do lat 19.

Z dwóch pierwszych ważnych imprez w latach 70. – z mistrzostw Europy w Helsinkach (1971) oraz z Igrzysk w Monachium (1972) polscy lekkoatleci przywieźli odpowiednio dziewięć oraz trzy medale. W tej drugiej imprezie na najwyższym stopniu podium stanął kulomiot Władysław Komar, a na najniższym Irena Szewińska (200 m) i Ryszard Katus (dziesięciobój).

W kolejnych latach liczba trofeów systematycznie rosta. Na Igrzyskach w Montrealu (1976) było ich już pięć, w tym trzy złote Ireny Szewińskiej (400 m), Jacka Wszoty (skok wzwyż) i Tadeusza Ślusarskiego (skok o tyczce) oraz dwa srebrne – Bronisława Malinowskiego (3 000 m z przeszkodami) i sztafety 4x400 m w składzie: Ryszard Podlas, Jan Werner, Zbigniew Jaremski, Jerzy Pietrzyk. W Moskwie (1980) zaś polscy lekkoatleci zdobyli siedem medali. Mistrzami zostali wtedy Władysław Kozakiewicz (tyczka) i Bronisław Malinowski (3 000 m z przeszkodami), którego pełną sukcesów karierę przerwała tragiczna śmierć w wypadku samochodowym. Wicemistrzostwo wywalczyli Urszula Kielan, Jacek Wszota (oboje w skoku wzwyż), Tadeusz Ślusarski (tyczka) i sztafeta 4x100 m mężczyzn w składzie: Krzysztof Zwoliński, Zenon Licznerski, Leszek Dunecki, Marian Woronin. Dorobek medalowy uzupełnił brąz Lucyny Langer (100 m przez płotki).

Przed Igrzyskami w Montrealu 1976 i Moskwie 1980 Polska dostąpiła zaszczytu organizacji halowych mistrzostw Europy. Impreza odbyła się w marcu 1975 roku w katowickiej hali widowiskowo-sportowej, popularnie nazywanej „Spodkiem”. Gospodarze wywalczyli dziesięć medali – dwa złote, trzy srebrne i pięć brązowych. Na najwyższym stopniu podium stanęli Leszek Wodzyński i Grażyna Rabsztyń, oboje w biegu na 60 m przez płotki. Zawodniczka Gwardii Warszawa, wciąż aktualna rekordzistka Polski na 100 m przez płotki (12.36) wywalczyła w ME w hali aż siedem medali – po trzy złote i srebrne oraz jeden brązowy. W latach 70. XX wieku była najlepszą polską płotkarką, trzykrotnie triumfowała w Uniwersjadzie oraz wielokrotnie w mistrzostwach Polski, kilkakrotnie biła rekordy globu. Nie udało się jej jednak wywalczyć medalu w igrzyskach olimpijskich, choć wystąpiła w nich trzykrotnie i za każdym razem startowała w finale (100 m pł). Na przeszkodzie stanęły jej kontuzje.

Po obiecujących latach 70. i udanych Igrzyskach w Moskwie wydawało się, że polscy lekkoatleci ponownie dotną do ścistej światowej czołówki. Ich starania zniweczone zostały przez kontrowersyjne decyzje polityczne. W wyniku wymuszonej przez ZSRR solidarności Polska – podobnie jak inne kraje z „żelaznej kurtyny” – nie wystartowała na Igrzyskach w Los Angeles (1984) przez co straciła kontakt z najlepszymi i potem ciężko było jej dogonić czołówkę. Efektem tego były m.in. nieudane dla lekkoatletów mistrzostwa świata w Rzymie (1987) oraz

olimpijskie zmagania w Seulu (1988), w których nie zdobyto żadnych laurów. A jeszcze w poprzednich MŚ, pierwszych w historii, rozegranych w Helsinkach (1983), zapisał na koncie cztery medale. Dwa złote wywalczyli Zdzisław Hoffmann (trójskok) i Edward Sarul (kula), srebrny Bogusław Mamiński (3 000 m z przeszkodami), a brązowy Zdzisław Kwaśny (młot). Długoletnią tendencję spadkową można było zaobserwować również w występach lekkoatletów na mistrzostwach Europy. W Pradze (1978) wywalczyli jeszcze siedem medali, podczas gdy w kolejnych w Atenach (1982) już tylko cztery, a w Stuttgarcie (1986) zaledwie jeden.

ZŁOTA ERA POLSKICH MIOTACZY

Przełom lat 80. i 90. XX wieku to trudny okres w dziejach Polski, głównie ze względu na transformację ustrojową. Zachodzące zmiany dotknęły wiele dziedzin życia, w tym także sport. Przystosowanie się do nowej rzeczywistości zajęło społeczeństwu nieco czasu. Kryzys, jaki nastąpił w lekkoatletyce w drugiej połowie lat 80., wydawał się wtedy jeszcze bardziej pogłębiać. Sportowcy odnosili wprawdzie sukcesy na arenach międzynarodowych, były one jednak sporadyczne.

Na rozegranych w latach 90. igrzyskach przedstawiciele królowej sportu zdobyli tylko trzy medale – srebrny Artura Partyki w skoku wzwyż w Barcelonie (1992) oraz brąz tego zawodnika i złoto Roberta Korzeniowskiego w chodzie na 50 km w Atlancie (1996).

Podobnie wyglądała sytuacja w przypadku mistrzostw świata i Europy. W pierwszej połowie lat 90. polscy lekkoatleci nie odnotowali w nich spektakularnych sukcesów, przywożąc zazwyczaj jeden lub dwa medale. Postęp nastąpił dopiero w drugiej części dekady. Pierwszym zwiastunem powrotu biało-czerwonych na właściwe tory były MŚ w Atenach w 1997 roku, w których Polacy wywalczyli trzy medale – po jednym każdego koloru. Potwierdziły to także zmagania o prymat w Europie rozegrane w Budapeszcie (1998) oraz Igrzyska w Sydney (2000). W tej pierwszej imprezie polski zespół sięgnął po osiem medali, z których trzy stanowiły medale złote, cztery srebrne i jeden brązowy. Z Australii przywiózł z kolei cztery – wszystkie z najcenniejszego kruszcu. Dublet – w chodzie na 20 i 50 km – zanotował Robert Korzeniowski oraz młociarz – Kamila Skolimowska i Szymon Ziółkowski.

W ostatniej dekadzie XX w. wybijającą się postacią w polskiej lekkoatletyce był specjalizujący się w skoku wzwyż Artur Partyka. W latach 1992-1998 sięgał po trofea w każdej międzynarodowej imprezie mistrzowskiej, w której startował. Na swoim koncie zapisał m.in. dwa medale olimpijskie – srebrny w Atlancie (1996) i brązowy w Barcelonie (1992), trzy MŚ – srebrny w Stuttgarcie (1993) i Atenach (1997) oraz brąz w Göteborgu (1995), a także

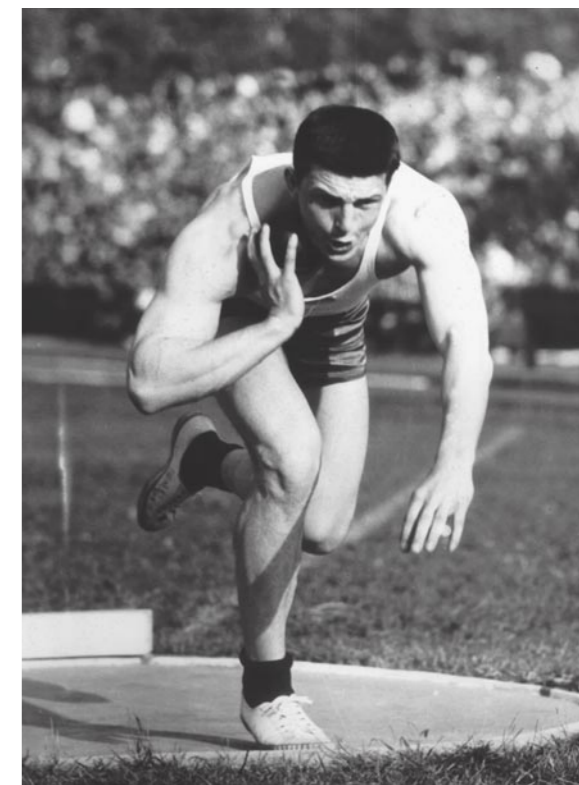
dwa medale ME – złoty w Budapeszcie (1998) i srebrny w Helsinkach (1994). Wtórował mu chodziarz Robert Korzeniowski, który swoją wielką karierę kontynuował także w XXI stuleciu. W jego dorobku znajdują się m.in. cztery najcenniejsze trofea z Igrzysk – dwa z Sydney (2000) na 20 i 50 km oraz z Atlanty (1996) i Aten (2004) na tym dłuższym dystansie. W MŚ również wywalczył cztery medale – trzy złote w Atenach (1997), Edmonton (2001) i Paryżu (2003) oraz brązowy w Göteborgu (1995), a w ME dodał kolejne dwa złote – z Budapesztu (1998) i z Monachium (2002).

Obecnie największą siłę polskiej królowej sportu stanowią miotacze. Z 13 medali, jakie lekkoatleci wywalczyli w pięciu rozegranych w XXI w. Igrzyskach, dziewięć jest efektem ich wysiłków. Dwukrotnie po mistrzostwo olimpijskie sięgali Anita Włodarczyk i Tomasz Majewski. Młociarka dokonała tego w Londynie (2012) oraz Rio de Janeiro (2016), a kulomiot w Pekinie (2008) i Londynie (2012). Złote medale w rzucie młotem – obydwaj z Sydney (2000) – mają także w dorobku Kamila Skolimowska i Szymon Ziółkowski. Dwa srebrne olimpijskie trofea zapisał na swoim koncie w Pekinie (2008) i Rio de Janeiro (2016) dyskobol Piotr Małachowski, a jedno brązowe młociarz Wojciech Nowicki na tych ostatnich Igrzyskach.

W latach 2000-2018 polscy miotacze wywalczyli także 18 medali mistrzostw świata – dziewięć złotych, pięć srebrnych i cztery brązowe. Osiem z dziewięciu z najcenniejszego kruszcu zapisał na koncie młociarz: cztery Anita Włodarczyk (2009, 2013, 2015, 2017), trzy Paweł Fajdek (2013, 2015, 2017) oraz jeden Szymon Ziółkowski (2001). Z kolei w mistrzostwach Europy polscy lekkoatleci specjalizujący się w pchnięciu kulą oraz rzutach młotem i dyskiem zdobyli tylko o jedno trofeum mniej niż w czempionacie globu. Osiem z nich stanowią złote medale, trzy – srebrne, a sześć – brązowe. Pięć – cztery z najcenniejszego kruszcu i jeden brązowy – wywalczyła Anita Włodarczyk.

Polska lekkoatletyka przeżywa obecnie bardzo dobry okres. Udowadniają to wyniki osiągnięte przez przedstawicieli tej dyscypliny, którzy w ostatnich latach dostarczali kibicom wielu powodów do dumy. Tak było m.in. w ostatnich dwóch edycjach mistrzostw świata – w Pekinie (2015) i Londynie (2017) – gdzie wywalczyli po osiem trofeów. Jeszcze lepiej spisali się w czempionacie Starego Kontynentu w Amsterdamie (2016), gdy triumfowali w klasyfikacji medalowej i w Berlinie (2018). W obu edycjach ME zapisał w swoim dorobku 12 „krążków” – sześć złotych, pięć srebrnych i jeden brązowy w Holandii oraz siedem złotych, cztery srebrne i jeden brązowy w Niemczech.

Przyszłość także wygląda optymistycznie. PZLA od lat bowiem kładzie duży nacisk na wyszukiwanie młodych talentów i ich szkolenie. To zdaje się procentować. W ostatnich latach pojawiło się kilkoro obiecujących zawodników, którzy odnieśli już znaczące sukcesy nie tylko na juniorskich imprezach w kraju i na świecie, ale także w „dorostej” rywalizacji. Przykładem mogą być sprinterka Ewa Swoboda i kulomiot Konrad

Bukowiecki, choć mają dopiero po 22 lata, już zapisał na swoim koncie wiele medali mistrzostw Polski seniorów, zanotowali też kilka znakomitych występów w zawodach międzynarodowych. Zawodniczka AZS-AWF Katowice, mistrzyni Europy ze szwedzkiej Eskilstuny (2015) i wicemistrzyni świata z Bydgoszczy (2016) w biegu na 100 m w kategorii juniorów, w zmaganiach seniorów na arenie światowej zdobyła dwa medale halowego czempionatu Starego Kontynentu na 60 m – złoty w Glasgow (2019) i srebrny w Belgradzie (2017). Z kolei Konrad Bukowiecki, który triumfował w pchnięciu kulą w MŚ juniorów w amerykańskim Eugene (2014), ma w dorobku wicemistrzostwo Europy wywalczone w Berlinie (2018).

Wyniki i postępy nie tylko tej dwójki, ale także innych młodych zawodników pozwalają mieć nadzieję, że w przyszłości to oni będą stanowić o sile polskiej lekkoatletyki. Szansa na pokazanie swojego potencjału w najbliższym czasie im nie zabraknie. W tym roku czekają nas bowiem m.in. MŚ w Doha, a w kolejnym zmagania olimpijskie w Tokio. W poprzednich Igrzyskach w stolicy Japonii, rozegranych przed 45 laty, polscy lekkoatleci wywalczyli rekordowe osiem medali. Być może w 2020 roku zbliżą się do tego wyczynu lub nawet go poprawią.

Marta Marek
Muzeum Sportu i Turystyki w Warszawie

Tekst pochodzi z katalogu „Historia polskiej lekkiej atletyki w stu artefaktach” towarzyszącym wystawie „Szybkiej, wyżej, dalej. 100 lat Polskiego Związku Lekkiej Atletyki” prezentowanej w Muzeum Sportu i Turystyki w Warszawie w dniach 5-23 kwietnia 2019 roku.

Jedz smacznie, żyj zdrowo

Od 2014 roku razem

z Polskim Związkiem Lekkiej Atletyki

oraz pozostałymi partnerami

wspieramy młodych lekkoatletów.

TWOJA MARKA TWÓJ SALON I SERWIS

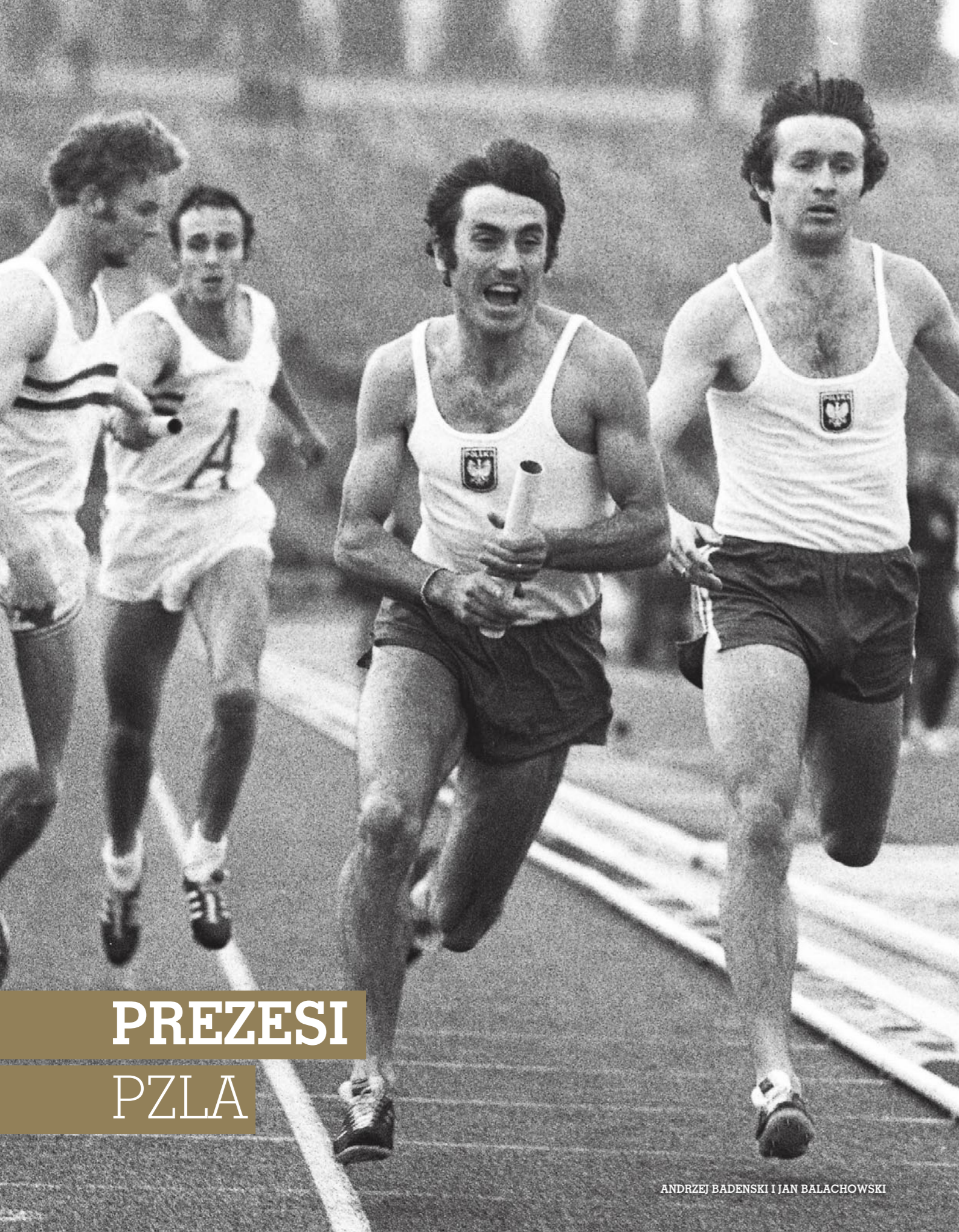
TOYOTA

Prestige Auto Sp. z o.o. Al. Krakowska 204 Warszawa

Tel. 22 492 00 00

www.toyota-okecie.pl

PREZESI PZLA

ANDRZEJ BADENSKI I JAN BALACHOWSKI

**TADEUSZ
KUCCHAR**
(1919-1921)

**BRONISŁAW
KOWALEWSKI**
(1921-1926)

**JERZY
MISIŃSKI**
(1926-1930)

**WACŁAW
ZNAJDOWSKI**
(1930-1939)

**WALENTY
FORYS**
(1945-1949)

**CZESŁAW
FORYS**
(1949-1965)

**MICHAŁ
GODLEWSKI**
(1965-1967)

**HENRYK
KRZEMIŃSKI**
(1967)

**WITOLD
GERUTTO**
(1967-1969)

**ANDRZEJ
MAJKOWSKI**
(1969-1972)

**ADAM
ZBOROWSKI**
(1972-1973)

**PIOTR
NUROWSKI**
(1973-1976),
(1978-1980)

**STEFAN
MILEWSKI**
(1976-1978)

**CZESŁAW
ZABECKI**
(1980-1984),
(1989-1997)

**LESZEK
WYSŁOCKI**
(1984-1986)

**MIECZYŚLAW
KOLEJWA**
(1986-1988)

**IRENA
SZEWIŃSKA**
(1997-2009)

**JERZY
SKUCHA**
(2009-2016)

**HENRYK
OLSZEWSKI**
(OD 2016)

10 NAJLEPSZYCH SPORTOWCÓW PLEBISCYTU PRZEGLĄDU SPORTOWEGO

IRENA SZEWIŃSKA

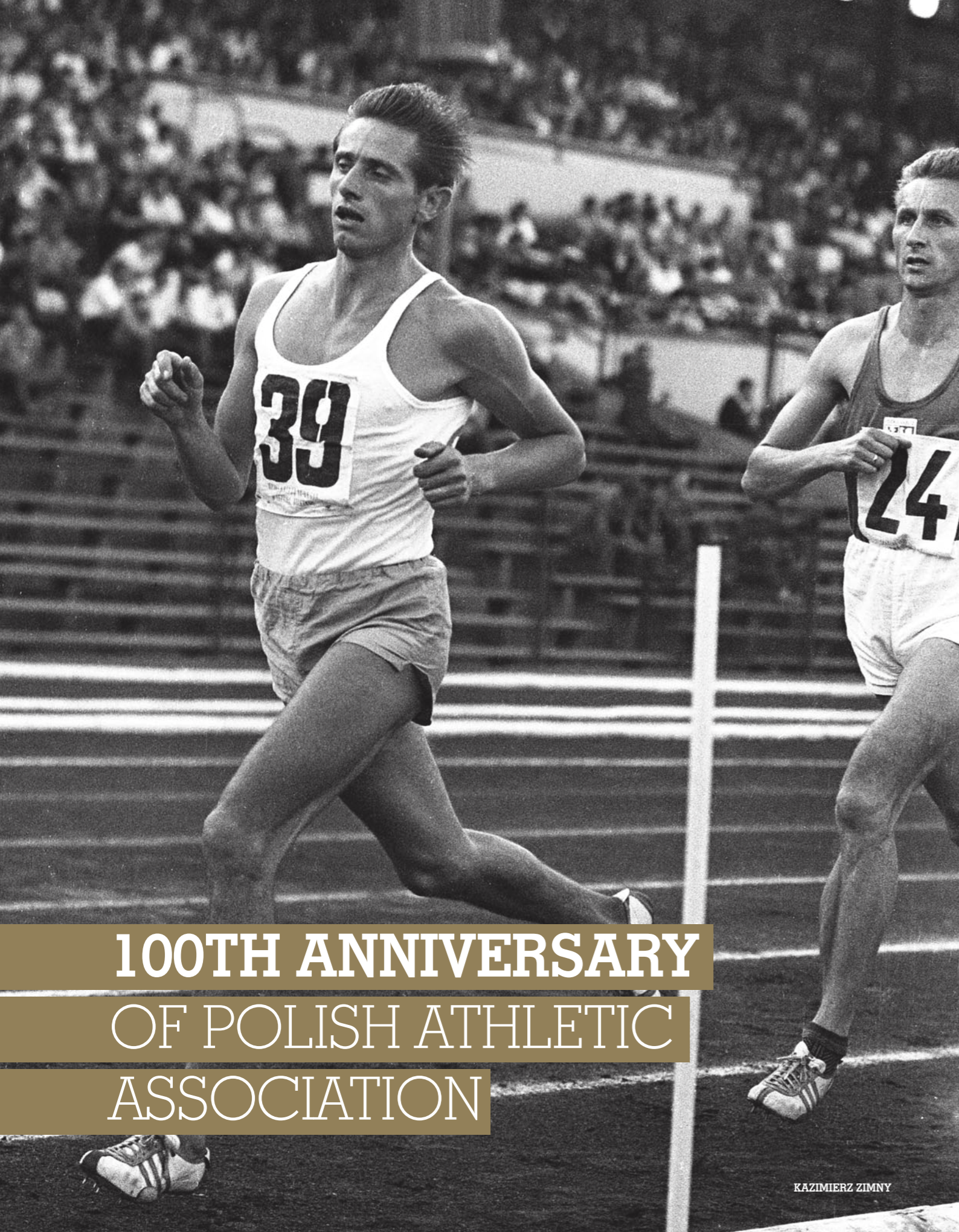
KLASYFIKACJA GENERALNA LEKKOATLETEK I LEKKOATLETÓW W 84 PLEBISCYTACH „PRZEGLĄDU SPORTOWEGO” NA 10 NAJLEPSZYCH SPORTOWCÓW WEDŁUG SUMY PUNKTÓW ZA ZAJĘTE MIEJSCA

kolejność	imię, nazwisko	konkurencja/e	suma uzyskanych punktów (od 10 pkt za 1 miejsce do 1 pkt za 10 miejsce)	wielokrotność pojawienia się w "10"	lata wyboru do "10"
1	IRENA SZEWIŃSKA	SPRINT, W DAL	83	9	1964 - 1977
2	STANISŁAWA WALASIEWICZ	SPRINT, SKOKI	77	9	1929 - 1938
3	JANUSZ SIDŁO	OSZCZEP	75	9	1951 - 1963
4	ROBERT KORZENIOWSKI	CHÓD	70	8	1996 - 2004
5	ANITA WŁODARCZYK	MŁOT	57	9	2009 - 2018
6	ARTUR PARTYKA	WZWYŻ	45	7	1992 - 1998
7	JÓZEF SZMIDT	TRÓJSKOK	45	5	1958 - 1964
8	JADWIGA WAJSÓWNA	DYSK	41	5	1932 - 1948
9	HALINA KONOPACKA	DYSK	39	5	1926 - 1932
10	JANUSZ KUSOCIŃSKI	BIEGI DŁUGIE	38	5	1928 - 1934
11	STEFAN KOSTRZEWSKI	400 PŁ	33	5	1926 - 1933
12	ZDZISŁAW KRZYSZKOWIAK	BIEGI DŁUGIE	32	4	1956 - 1961
13	TOMASZ MAJEWSKI	KULA	27	4	2008 - 2012
14	WŁADYSŁAW KOZAKIEWICZ	TYCZKA	26	3	1975 - 1980
15	EDMUND PIĄTKOWSKI	DYSK	23	3	1958 - 1961
16	ELŻBIETA KRZESIŃSKA	W DAL	22	4	1954 - 1960
17	PAWEŁ FAJDEK	MŁOT	22	4	2013 - 2017
18	KAZIMIERZ KUCHARSKI	BIEGI ŚREDNIE	21	3	1935 - 1937
19	EWA KŁOBUKOWSKA	SPRINT	21	3	1964 - 1966
20	BRONISŁAW MALINOWSKI	BIEGI DŁUGIE	21	4	1974 - 1980
21	EDWARD ADAMCZYK	WIELOBÓJ	20	4	1948 - 1955
22	WANDA PANFIL	MARATON	20	2	1990 - 1991
23	JERZY CHROMIK	BIEGI DŁUGIE	19	3	1954 - 1958
24	LUCYNA LANGER-KAŁEK	100 PŁ	18	2	1982 - 1984
25	PIOTR MAŁACHOWSKI	DYSK	18	4	2008 - 2016
26	STANISŁAW PETKIEWICZ	BIEGI DŁUGIE	17	2	1929 - 1930
27	KAZIMIERZ ZIMNY	BIEGI DŁUGIE	16	4	1959 - 1962
28	SZYMON ZIÓŁKOWSKI	MŁOT	16	2	2000 - 2001

kolejność	imię, nazwisko	konkurencja/e	suma uzyskanych punktów (od 10 pkt za 1 miejsce do 1 pkt za 10 miejsce)	wielokrotność pojawienia się w "10"	lata wyboru do "10"
29	ANTONI CEJZIK	WIELOBÓJ	15	3	1926 - 1928
30	TERESA CIEPŁY	SPRINT, 100 PŁ	15	3	1961 - 1964
31	JACEK WSZOŁA	WZWYŻ	15	2	1976 - 1980
32	ZYGMUNT HELJASZ	KULA	14	2	1932 - 1933
33	EMIL KISZKA	SPRINT	14	2	1950 - 1951
34	BOGUSŁAW MAMIŃSKI	BIEGI DŁUGIE	14	2	1983 - 1984
35	ANDRZEJ BADEŃSKI	400	13	4	1963 - 1968
36	WACŁAW GAŚSOWSKI	400	12	2	1937 - 1938
37	MARIAN FOIK	SPRINT	12	4	1957 - 1962
38	JÓZEF NOJI	BIEGI DŁUGIE	11	2	1936 - 1937
39	RYSZARD SKOWRONEK	WIELOBÓJ	11	2	1973 - 1974
40	MARIAN WORONIN	SPRINT	11	2	1979 - 1984
41	KAMIŁA SKOLIMOWSKA	MŁOT	11	3	2000 - 2002
42	ANNA ROGOWSKA	TYCZKA	11	2	2004 - 2009
43	ADAM KSZCZOT	800	11	3	2010 - 2018
44	WACŁAW KUCHAR	BIEGI, SKOKI	10	1	1926
45	ZDOBYŚLAW STAWCZYK	SPRINT	10	1	1949
46	TERESA SUKNIWICZ	100 PŁ	10	1	1970
47	ZDZISŁAW HOFFMANN	TRÓJSKOK	10	1	1983
48	MIECZYŚLAW ŁOMOWSKI	KULA	9	1	1948
49	DANIELA JAWORSKA	OSZCZEP	9	2	1967 - 1971
50	WŁADYSŁAW KOMAR	KULA	9	1	1972
51	TADEUSZ ŚLUSARSKI	TYCZKA	9	1	1976 - 1980
52	EDWARD SARUL	KULA	9	1	1983
53	STANISŁAW SWATOWSKI	400	8	1	1957
54	MIROŚLAWA SARNA	W DAL	8	1	1969
55	JAN WERNER	400	7	1	1969
56	PAWEŁ JANUSZEWSKI	400 PŁ	7	1	1998
57	JUSTYNA ŚWIĘTY-ERSETIC	400	7	1	2018
58	ALFRED FREYER	BIEGI DŁUGIE	6	1	1927
59	FRANCISZEK MIKRUT	OSZCZEP	6	1	1931
60	WITOLD GERUTTO	WIELOBÓJ	6	1	1938
61	HENRYK GRABOWSKI	W DAL	6	1	1957

kolejność	imię, nazwisko	konkurencja/e	suma uzyskanych punktów (od 10 pkt za 1 miejsce do 1 pkt za 10 miejsce)	wielokrotność pojawienia się w "10"	lata wyboru do "10"
62	STANISŁAW GRĘDZIŃSKI	400	6	1	1966
63	GRAŻYNA RABSZTYN	100 PŁ	6	2	1978 - 1979
64	MONIKA PYREK	TYCZKA	6	2	2001 - 2005
65	JOLANTA MANTEUFFEL	SPRINT, SKOKI	5	1	1931
66	JERZY PŁAWCZYK	WZWYŻ	5	1	1932
67	MAGDALENA BREGULANKA	KULA	5	1	1950
68	TADEUSZ RUT	MŁOT	5	1	1958
69	WIESŁAW MANIAK	SPRINT	5	1	1966
70	URSZULA KIELAN	WZWYŻ	5	1	1980
71	MARCIN URBAŚ	SPRINT	5	1	1999
72	PAWEŁ WOJCIECHOWSKI	TYCZKA	5	1	2011
73	WILHELM SCHNEIDER	TYCZKA	4	1	1935
74	MARIA CIACHÓWNA	OSZCZEP	4	1	1952
75	GRZEGORZ CYBULSKI	W DAL	4	1	1975
76	RYSZARD PODLAS	400	4	1	1977
77	MAREK PŁAWGO	400 PŁ	4	1	2007
78	STEFAN LEWANDOWSKI	BIEGI ŚREDNIE	3	1	1959
79	JAROSŁAWA JÓŻWIAKOWSKA	WZWYŻ	3	1	1960
80	HENRYK SZORDYKOWSKI	BIEGI ŚREDNIE	3	1	1970
81	ANNA JESIEŃ	400 PŁ	3	1	2007
82	PIOTR LISEK	TYCZKA	3	1	2017
83	WŁADYSŁAW DOBROWOLSKI	SPRINT	2	1	1927
84	MARIA KWAŚNIEWSKA	OSZCZEP	2	1	1936
85	BARBARA JANISZEWSKA	SPRINT	2	1	1958
86	TADEUSZ CZUBAK	400	2	1	1999
87	MARIA PIĄTKOWSKA	SPRINT, 100 PŁ	1	1	1963
88	MARIAN DUDZIAK	SPRINT	1	1	1965
89	PIOTR PIEKARSKI	BIEGI ŚREDNIE	1	1	1990
90	SEBASTIAN CHMARA	WIELOBÓJ	1	1	1999
91	MICHAŁ HARATYK	KULA	1	1	2018

Na listach „10” plebiscytowych **91 nazwisk** lekkoatletów (**27**) i lekkoatletek (**64**) pojawiło się **220** razy, co stanowi **38%** wszystkich możliwych do zajęcia miejsc (**840**). Suma zdobytych przez nich punktów, wg przyjętej zasady od 1 do 10, wyniosła **1404**, czyli **30%** całej puli punktowej (**4620**). W gronie **84** zwycięzców plebiscytów było **8 lekkoatletek** i **11 lekkoatletów**, którzy łącznie **30** razy wygrali plebiscyt „PS”, czyli **ponad 1/3** wszystkich plebiscytów (w tym **I. Szewińska** i **S. Własiewicz** po **4** razy).

100TH ANNIVERSARY OF POLISH ATHLETIC ASSOCIATION

KAZIMIERZ ZIMNY

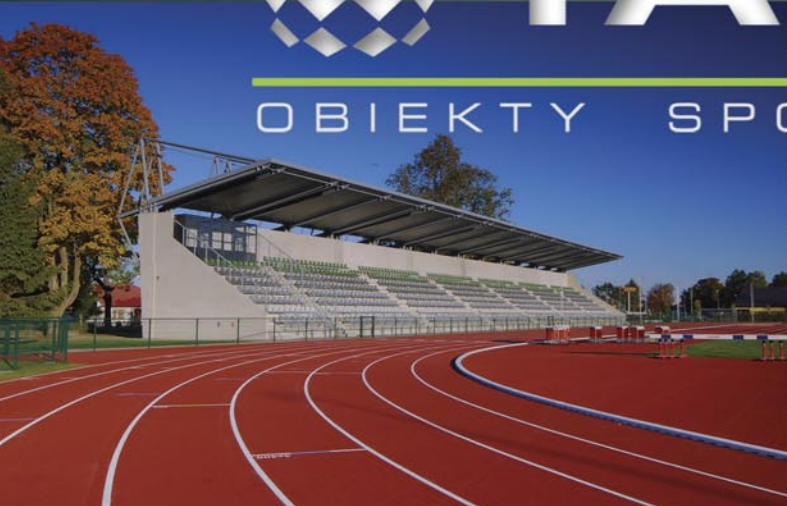
A very special year for the Polish Athletics is underway. The year when Polish Athletic Association celebrates a hundred years of its existence. We would like to remind you that on 11th October 1919 a group sports enthusiasts established the first sports association – it all happened after 123 years of partitioned Poland. Polish Athletic Association was established the very same day the Polish Olympic Committee was founded.

This book present the best athletes in Poland in all athletics events (for women and for men). From first Polish Olympic champion Halina Konopacka (Amsterdam 1928) by sports and patriot hero Janusz Kusociński, Wunderteam (Polish Athletics Team from the turn of the decades 1950/1960) and legendary Irena Szewińska till shared time.

FACTS & FIGURES

- 57 MEDALS AT THE OLYMPIC GAMES** – including 7 medals Irena Szewińska and 4 titles Robert Korzeniowski
- 86 MEDALS** at the IAAF World Championships (including indoor)
- 167 MEDALS** at the European Athletics Championships
- 198 MEDALS** at the from European Athletics Indoor Championships
- 2014** – host IAAF World Indoor Championships in Sopot
- 1987** – host IAAF World Cross Country Championships in Warszawa
- 2008, 2010, 2013, 2016** – host IAAF World U20 & IAAF World Cross Country Champs in Bydgoszcz

POLSCY MISTRZOWIE

WYBRALI

Konrad Bukowiecki
MISTRZ EUROPY
W PCHNIĘCIU KULĄ

Sofia Ennaoui
WICEMISTRZYNI EUROPY
NA 1500 METRÓW

Justyna Święty-Ersetic
MISTRZYNI EUROPY
NA 400 METRÓW

WWW.4MOVE.PL

TAMEX

OBIEKTY SPORTOWE S.A.

www.tamex.com.pl

FoodCare Because we care

ANITA WŁODARCZYK

Partnerem medialnym obchodów 100-lecia PZLA jest **Agencja Fotograficzna NEWSPIX**

FOTOGRAFIE: **Marek Biczuk, Janusz Szewiński, Leszek Fidusiewicz, Mieczysław Świderski,**
i zbiory **Narodowego Archiwum Cyfrowego**

Projekt, opracowanie i druk wydawnictwa: **Vi-Press Joanna Świerczyńska**

ISBN 978-83-940645-7-0

Warszawa 2019

1919 - 2019

NAJLEPSI
LEKKOATLECI
100-LECIA